

Johann Rickers

Ølgod Tekniske Værker

- i anledning af et
50 - års jubilæum!

Johann Rickers

Ølgod Tekniske Værker

© Ølgod Tekniske Værker 2002

Skrifttype: Cheltenham

Layout & tryk:
Mediehuset Ølgod
Jernbanegade 27, 6870 Ølgod

Indhold

Bestyrelsens forord	Side 5
Hilsen fra H. Brandt-Madsen	Side 7
Kort fortale	Side 9
Kapitel 1: Ølgod bliver by	Side 10
Kapitel 2: Ølgod Andels Elektricitetsværk	Side 12
Kapitel 3: Andelsselskabet Ølgod Vandværk	Side 25
Kapitel 4: Ølgod Fjernvarmeselskab	Side 36
Kapitel 5: Ølgod Tekniske Værker	Side 45
Kapitel 6: Elværkets skæbne	Side 46
Kapitel 7: Det nye vandværk	Side 50
Kapitel 8: En fjernvarme med vokseværk	Side 54
Kapitel 9: Bestyrelserne	Side 63
Kapitel 10: Fremtiden	Side 67

Bestyrelsens forord

I anledning af Ølgod Fjernvarmeselskabs 50-års jubilæum i foråret 2001 havde man i bestyrelsen talt en del om at få skrevet en bog om selskabets historie.

Det var imidlertid ikke så lige til at finde nogen, som havde lyst og evner til at give sig i kast med et sådant projekt.

I sommeren 2001 kom vi i kontakt med lærer Johann Rickers fra Ådum, som havde skrevet flere bøger, og han indvilligede i at skrive dette jubilæumsskrift.

Efter at have studeret lidt i de gamle protokoller, gjorde han os opmærksom på, at det ville være synd at adskille Ølgod Fjernvarmeselskabs historie fra Ølgod Elektricitetsværk og Ølgod Vandværk, idet de tre værker i 1968 fusioneredes under en fælles bestyrelse og derfra har fælles historie.

Med denne bog vil vi gerne fortælle Ølgod Tekniske Værkers forbrugere lidt om værkets oprindelse og samtidig ære de fremsynede borgere, som i datidens Ølgod startede det hele.

De færreste er nok klar over, hvor fremsynet det egentlig har været; men den model, som man dannede Ølgod Tekniske Værker efter i Ølgod i 1968, efterligner man i dag i mange større byer for at tilpasse forsyningsselskabernes struktur til nutidens politik.

Det er vores håb, at denne bog må blive læst med interesse, og at den må give læseren lidt indsigt i, hvilket pionerarbejde det dengang har været at skaffe en stabil forsyning af el, vand og varme, som i dag er noget helt selvfølgeligt.

God fornøjelse!
Ove Kristensen / Leif Pedersen

Hilsen fra H. Brandt-Madsen

Når Ølgod Tekniske Værker i anledning af fjernvarmeforsyningens 50-års jubilæum udsender et jubilæumsskrift, er det virkelig en meget stor glæde for mig at kunne bringe en hilsen til Ølgod Tekniske Værkers bestyrelse og mange medlemmer.

For den, der for over et halvt århundrede siden - fra første begyndelse - var med i arbejdet med det nye og delvist ukendte, som fjernvarme dengang var, er det meget tilfredsstillende at se, hvorledes fjernvarmen har udviklet sig til at blive et samfundsgode, som stort set alle byens borgere har gavn af og betragter som en selvfølge.

Dengang i starten var der nok nogle, som gerne ville have del i fjernvarmens fordele, men for at opnå tilstrækkelig tilslutning, så projektet blev teknisk og økonomisk forsvarligt, måtte der agiteres, overtales og overvindes modstand.

Det var tricotagehandler J.C. Jacobsen, Uldvarehuset i Storegade, der fremførte ideen om fjernvarme og beredvilligt mange gange stillede sin bil til vor rådighed. Købmand Knud Knudsen, Storegade, kom, ligesom bankbogholder Lars C. Jensen, med i arbejdet ved generalforsamlingen i maj 1951 og var meget værdsat ved vor planlægning og andre rådslagninger.

Lars C. Jensen havde med sin økonomiske og tekniske indsigt en uvurderlig betydning for fjernvarmens start og drift. Han havde en egen evne til at opspore nyheder om tekniske forbedringer mv. og deltog meget aktivt i bestyrelsesarbejdet på sin humorfyldte og hyggelige facon igennem ikke mindre end tredive år.

Selv var jeg formand i godt atten år, og det er desværre gået sådan, at de mange, som jeg har arbejdet sammen med i bestyrelsen for fjernvarmen samt de to første driftsledere, Th. Fonager og Ejvind Falck, alle er gået bort.

Men jeg har den tilfredsstillelse at se, at de tekniske værker i fuldt mål er fulgt med udviklingen og under en dygtig driftsleder opretholder en høj standard, hvilket enhver kan få et levende indtryk af ved at se det fine tekniske udstyr og materiel i de velholdte lokaler.

På denne baggrund var det glædeligt for mig på jubilæumsdagen at kunne overbringe bestyrelsen og medlemmerne min personlige lykønskning, og jeg gentager den her med mit håb om, at Ølgod Tekniske Værker også i fremtiden kan opretholde en stabil teknisk og økonomisk udvikling til gavn og glæde for forbrugerne.

H. Brandt-Madsen

Kort fortale

Uden fortid, ingen fremtid!

- Således sluttede Ølgod Tekniske Værkers formand, Regnar Hundebøl, et lille historisk rids af fjernvarmeselskabets 40-årige historie. Det var ved generalforsamlingen 28. august 1991.

Det er den samme tanke, der ligger til grund for denne bogs strejflys over Ølgod Tekniske Værkers historie og som har været udslagsgivende for dens udformning: Vi må helt tilbage til rødderne, for historiske begivenheder kan kun forstås i deres sammenhæng.

Det kildemateriale, jeg har haft til rådighed, er de enkelte værkers bestyrelsesprotokoller, avisartikler og arkivalier, som findes i Ølgod Lokalhistoriske Arkiv, samt samtaler med tidligere og nuværende medarbejdere ved Ølgod Tekniske Værker.

Under arbejdet er jeg stødt på et langt større antal enkeltheder, end der kan indgå i denne bog. Derfor har jeg gang på gang været i den situation at måtte vælge det materiale ud, som efter mit skøn ville tegne de skarpeste linier.

Men det kan nok ikke udelukkes, at der er ting af interesse for fremstillingen, der er forbigået min opmærksomhed eller som jeg har været uvidende om.

Med disse forbehold håber jeg at have taget pusten af eventuel lokalpatriotisk kritik.

Det er bestyrelsesmedlemmerne for Ølgod Tekniske Værker, der er

De markerede (indrammede) tekster har to formål: Dels skal de, naturligvis, belyse de enkelte afsnit i lighed med øvrige illustrationer. Dels har de til formål at bryde hovedteksten, der ellers nemt ville kunne få en lidt tør og opremsende karakter.

initiativtagere til bogen, og jeg siger dem tak for den tillid, de har vist mig ved at overdrage mig ansvaret for fremstillingen.

Særlig tak til driftsleder Leif Pedersen, formand Ove Kristensen og næstformand Henry Buhl for deres venlighed og hjælpsomhed ved mange vanskelige spørgsmål.

Endvidere tak til tidligere formand H. Brandt-Madsen for en hyggelig og udbytterig eftermiddag i hans "hule", og til driftsassistent Marius Højrup for gode historier, der føjede væsentlige brikker til "puslespillet".

Endelig skal der lyde en tak til Ølgod Lokalhistoriske Arkiv, hvor jeg fik lejlighed til at "rode" i de gamle kasser.

Stoustrup Skole i maj 2002
Johann Rickers

Obs.: Datoerne i parentes refererer til de respektive bestyrelsesprotokoller.

ØLGOD BLIVER BY

Begyndelsen

Kirken er Ølgods ældste bygning.

Ved restaureringen omkring 1960 blev der fundet ikke færre end 171 gamle mønter, enkelte fra Valdemar den Stores tid. Dvs. at kirken må være opført i slutningen af 1100-tallet.

En kirke blev lagt, hvor der var mennesker, et samfund. Og nær kirken, samfundets naturlige midtpunkt, blev senere skolen - kirkens datter - og kroen bygget.

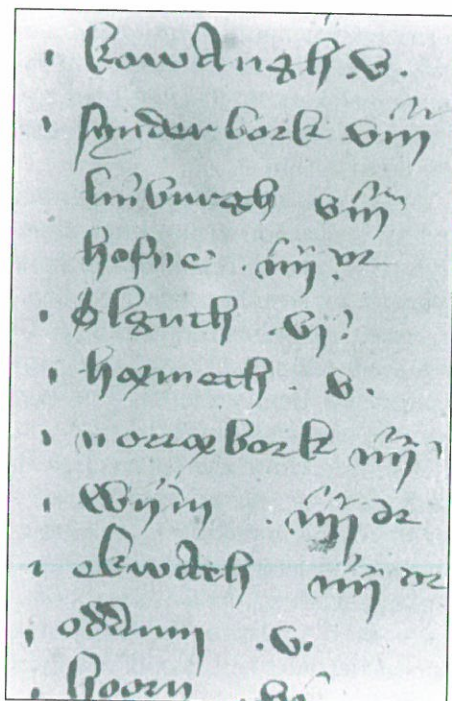
Helt til slutningen af 1700-tallet bestod landet uden for de store byer af samlede landsbybebyggelser.

Men med udskiftningen i 1791 fulgte en tid, hvor landsbyerne - og altså også Ølgod - tegnede sig som meget spredte bebyggelser med isolerede gårde, der nu hver især lå på egen jord, ofte langt fra det gamle centrum.

Endnu omkring 1870 lå sognets gårde på hver deres store landbrugsparceller, således som det havde været tilfældet siden udskiftningen.

“Stationen ved Østbæk”

I 1857 blev loven om næringsfrihed vedtaget. Det betød, at handel og eksport ikke længere behøvede at gå gennem købstæderne som hidtil.

“Ribe Oldemoder” er et gammelt pergamenthåndskrift fra ca. 1325. Det indeholder bl.a. en liste over alle Ribe stifts kirker. Den vedføjede krusedulle er et tal. Det angiver afgiften til Ribekannikerne, som havde tilsyn med stiftets kirker.

kowangh	(Kvong)
synder bork	(Sønder Bork)
lindburgh	(Lønborg)
hofne	(Hoven)
ølguth	(Ølgod)
hæmeth	(Hemmet)
norræ bork	(Nørre Bork)
wijn	(Vium)
ekwath	(Egvad)
oddum	(Ådum)
hoorn	(Horne)

Som logisk konsekvens heraf gennemførte "jernbaneministeren", indenrigsminister J.B.S. Estrup (1825-1913) i 1868 loven om "*anlæggelse af en lokomotivbane for Statsbanernes Regning fra Holstebro forbi Ringkjøbing og Varde til Havnen ved Esbjerg.*"

Og således var de første betingelser for Ølgods udvikling som stationsby skabt.

Det ville have været nærliggende, om den nye jernbanestation var blevet lagt i "kirkebyen" i nærheden af den gamle landsby, og ikke, som det blev tilfældet, omkring en kilometer derfra.

Baggrunden for stationens placering skal søges i et ministerielt cirkulære, der gjorde opmærksom på, at det var vigtigt, at en station blev opført, hvor der var gode vejforbindelser.

(Det er) - "en af de første og vigtigste Fordringer, at hver Station bliver Midtpunktet for saa mange udstraalende Veje som muligt. Uden en saadan let og levende Forbindelse med den Egn, hvorigennem Jernbanen gaar, vil den for denne være en død Skat og selv savne den nødvendige Næring."

***Indenrigsministeriets
cirkulære af 29.sept. 1862***

Og vejforbindelser var der i nærheden af Østbæk. Men her var til gengæld ingen bebyggelse!

Sognerådet drøftede i 1873 det rimelige i opførelsen af en gæst-

givergård ved den kommende station. I forhandlingsprotokollen taler man vedrørende denne sag om "Stationen ved Østbæk".

Krav til den nye by

I 1875 blev den nye jernbane gennem Ølgod sogn åbnet under megen festivitas.

Men bortset fra gæstgivergården fra 1874 lå stationen ensomt og vindblæst i det åbne landskab.

Jernbanen satte dog en udvikling igang i bebyggelsen, en udvikling, der i 1890'erne accelererede voldsomt. Det stillede visse krav til byen. I 1899 blev en sundhedsvedtægt for Ølgod by stadfæstet, og i 1909 fandt et omfattende kloakeringsarbejde sted.

Rigsdagen havde allerede i 1876 vedtaget en lov, der gav de nye stationsbyer mulighed for at indføre bygningsreglement til regulering af det stadig tættere byggeri.

I 1905 fandt Ølgod sogneråd tiden moden til at indføre en sådan regulering af bebyggelsen, der nu fortrinsvis fandt sted omkring den nye station. Og i 1907 vedtog man - med Skjern stationsbys bygningsreglement fra 1900 som forbillede - et forslag til bygningsreglement for Ølgod.

I 1870 havde Ølgod sogn 2000 indbyggere, i 1906 3000, heraf 800 i stationsbyen.

Ølgod var, takket være jernbanen, i vækst!

ØLGOD ANDELS ELEKTRICITETSVÆRK

De første elværker

Verdens første elektricitetsværk blev åbnet i New York i 1882 af Thomas Edison.

Herhjemme blev de første private elværker sat i drift i Køge og Odense i 1891, og i 1892 fulgte København efter med et kommunalt værk.

I begyndelsen af 1900-tallet blev der oprettet elværker i de fleste købstæder, og ligeså blev der i mange landdistrikter stiftet andels elektricitetsværker.

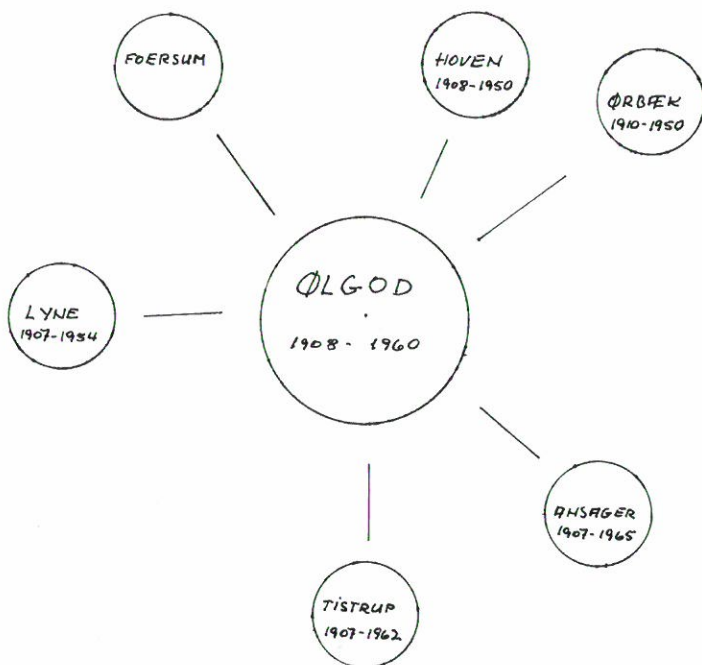
Elektriciteten blev først og fremmest brugt til belysning. "Det hvide

lys", blev det kaldt, i modsætning til gasblussenes rød-gule skær.

Selv om den nye energiform var dyr, var forbrugerne hurtige til at slutte sig til nettene.

I begyndelsen blev elektriciteten produceret på små generatorer, som blev drevet af dampmaskiner. Senere kom dieselmotorer til.

Der var i de fleste tilfælde tale om elværker, der producerede jævnstrøm. Men problemet var, at et elværk med jævnstrøm kun var i stand til at forsyne et område i en afstand af ca. fire kilometer fra værket med el. De egentlige landdistrik-

Elværker - Ølgod og omegn.

Den Del af Borgeme i Ølgod By sammledes sig den 8^{de}
 januar 1908 i Ølgod Gæstgivergaard for at forsyne sig derved at Leds.
 selskab, der skulde have til opgave at skaffe et elektricitetsværk
 for Ølgod By, Langeland opstaaende og tilkaldt valgte en Bestyrelse
 paa 5 medlemmer, nemlig N. P. Jensen med 22 St., Klund. J. P. Frisig med
 13 St., Carlqvist P. Hedegaard med 12 St., Klund. A. Overum med 12 St.
 og Ahmed Lise Jensen med 9 St. Valsthaard A. Petersen blev Indvalgt
 med 6 St. - N. P. Jensen valgte til Formand.

Lovet, givet.
 N. P. Jensen, N. P. Frisig, Christen Frisig.
 C. Jensen, P. Hedegaard

Fra elværkets forhandlingsprotokol.

ter var således afskåret fra at få andel
 i elektricitetens goder.

Derfor gik mange elværker med
 tiden over til at producere veksel-
 strøm, der let lader sig transformere,
 så man kan sende højspændt veksel-
 strøm over lange afstande.

I 1919 blev S.A.E.F. (Sydvestjyllands
 Andels Elektricitets Forsyning)
 stiftet. Med sine højspændingslinier
 og lavspændingsanlæg kunne selska-
 bet nu ikke alene forsyne byerne,
 men også landdistrikterne i det store
 vestjyske område med el. I hele
 landsdelen blev der nu oprettet
 andelstransformatorforeninger, hvis
 opgave det var at tage vare på
 forsyningen og ledningsnettet i de
 enkelte områder.

Stiftelsen

Den 27. januar 1908 blev der i Ølgod
 Gæstgivergaard afholdt generalfor-
 samling i det nystiftede inte-
 ressentskab, hvis opgave var at
 forsyne Ølgod by med elektricitet.

Det blev en lang forhandling om det
 kommende elværks driftsmåde.
 Skulle det være privat eller andels?

Til slut valgte man at afgøre sagen
 ved at stemme om den. Og resultatet
 blev 35 stemmer for andels- og 8 for
 privatdrift.

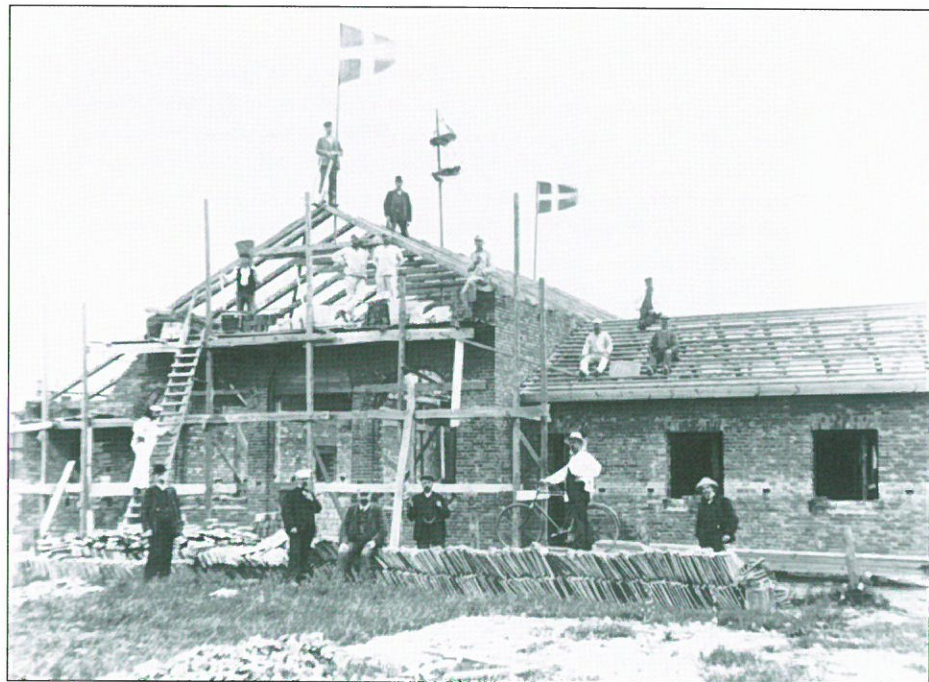
Dermed var det afgjort, og navnet
 på elværket blev Ølgod Andels Elek-
 tricitetsværk.

3. februar samme år var der igen
 generalforsamling, og her blev det

Lovet
 for
 Ølgod Andels Elektricitetsværk.
 § 1.

Selskabets Formaal er paa saa billig og Maade som muligt at
 sørge for Tilvejebringelse af den nødvendige Elektricitet til Be-
 bygning og Høvedsdrift for Andelsbeboerne, saavel i deres Boliger som
 i deres Forbeholdsbokale og Værksteder samt til Gadebelysning. -

Fra elværkets forhandlingsprotokol.

Rejsegilde på elværkets bygning.

nye selskabs love gennemgået. Af disse fremgår det, at selskabets interesser fremover ville blive varetaget af en ulønnet bestyrelse på 5 medlemmer.

Bestyrelsen ville på selskabets vegne varetage alle omkostninger ved oprettelsen af elværket. Og den ville - ligeledes på selskabets regning - drage omsorg for, at der blev ført de nødvendige ledninger til hver andelshavers ejendom. Derimod ville det blive forbrugernes egen sag at sørge for husinstallationerne.

Priserne blev i første omgang sat til fire øre pr. hektowatt-time for elektricitet til belysning, og to øre for elektricitet til motorer. Hektowatt-time - altså ikke kilowatt-time, som vi regner med i dag!

En måned senere, 3. marts 1908,

var der atter generalforsamling, og her drejede det sig om at tage stilling til de indkomne tilbud på elværkets anlægsarbejde.

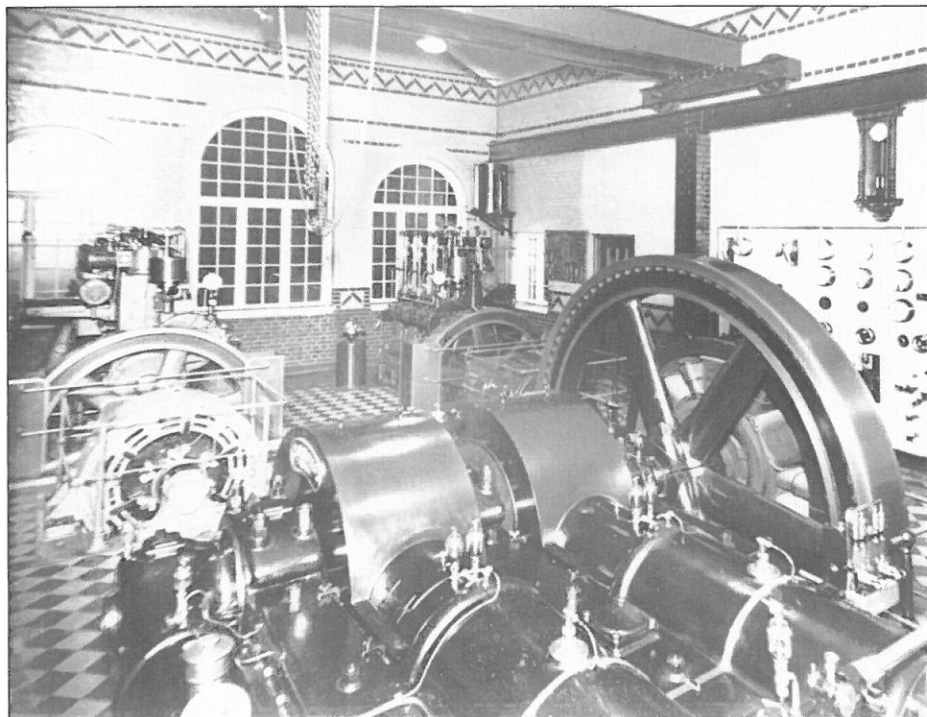
Af de 17 tilbud blev man i forsamlingen enige om at overdrage firmaet S. Frichs fra Århus arbejdet. Dets tilbud lød på 48.350 kr. for hele anlægget.

Samtidig med, at man byggede elektricitetsværket, gik lokale håndværkere i gang med at lægge hovedledninger og montere husinstallationer.

Og nu gik det hurtigt!

Allerede 15. september 1908 kunne værket begynde at levere strøm til forbrugerne.

Og ved generalforsamlingen i marts 1909 kunne bestyrelsen fremlægge et regnskab, der til 1. januar 1909 viste et nettooverskud på 316 kr. 56 øre!

Maskinerne

Ølgod Andels Elektricitetsværk startede sin produktion af el ved hjælp af en diesel-dynamomotor, der ydede 70 hk og leverede 110 volt til belysning og 220 til motorer.

Fra begyndelsen var der på værket også et batteri, der om dagen blev opladet fra motorerne, så det om natten, når dieselmotorerne stod stille, kunne levere den nødvendige strøm til belysning.

Allerede 1911 diskuterede man ved den årlige generalforsamling 21. februar en mulig udvidelse af værket, eventuelt at "indlægge en Hjælpe-maskine". Afgørelsen blev dog udsat indtil videre.

Men i 1917 var priserne på brændsel (olie) steget så meget, at man ved en ekstraordinær generalforsamling 21.

Kølebassinet

26. januar 1927.

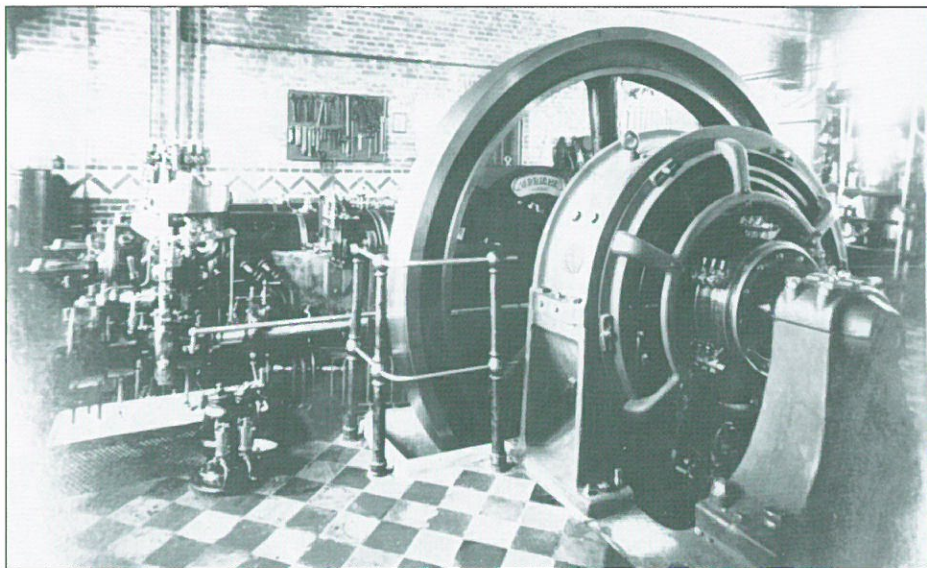
"Det vedtoges at købe det Stykke Trekantetjord Nord for Værket af Boghandler Nielsen, til at opføre en Vandbeholder paa, for at tilføre Kølevandet til Maskinerne. Jorden blev derefter købt for 1500 Kr."

22. marts 1927.

"Til Behandling forelaa Tegning til bygning af en Kølebeholder til at kunne rumme ca. 35 Kubikmeter Vand, det overdroges Murer Nissen at udføre Arbejdet paa Dagløn."

Fra Gartner Kørvel forelaa Tegning over Anlægning af Pladsen omkring Bassinet, samt Beplantning med Træer og Sierbuske, Roser og anlæg af Græsplæner samt Gange."

**Fra elværkets
forhandlingsprotokol.**

juni blev enige om *“- at anskaffe en Maskine af hel ny Konstruktion fremstillet af Herr Maskinfabrikant Jørgensen, Ringe, til fyring med Tørv.”* I den forbindelse tales der længere fremme i protokollen om *“- mislykkede Patenterede Gasfiltre,”* - men i alle tilfælde gik man over til fyring med tørv, formentlig i forbindelse med en såkaldt sugegasmotor, en slags gasgenerator.

1923

Den 1. august 1923 købte bestyrelsen et 125-hk-dieseldynamoanlæg af A/S Frichs i Århus til en pris af 48.670 kr. Samtidig overtog Frichs den gamle sugegasmotor for 2.200 kr.

Man må formode, at olielevancerne efter 1. verdenskrig igen var stabile og priserne moderate.

1931

I 1931 var det galt igen!

Elværkets motorer havde i et år kørt med maksimalbelastning, og nu

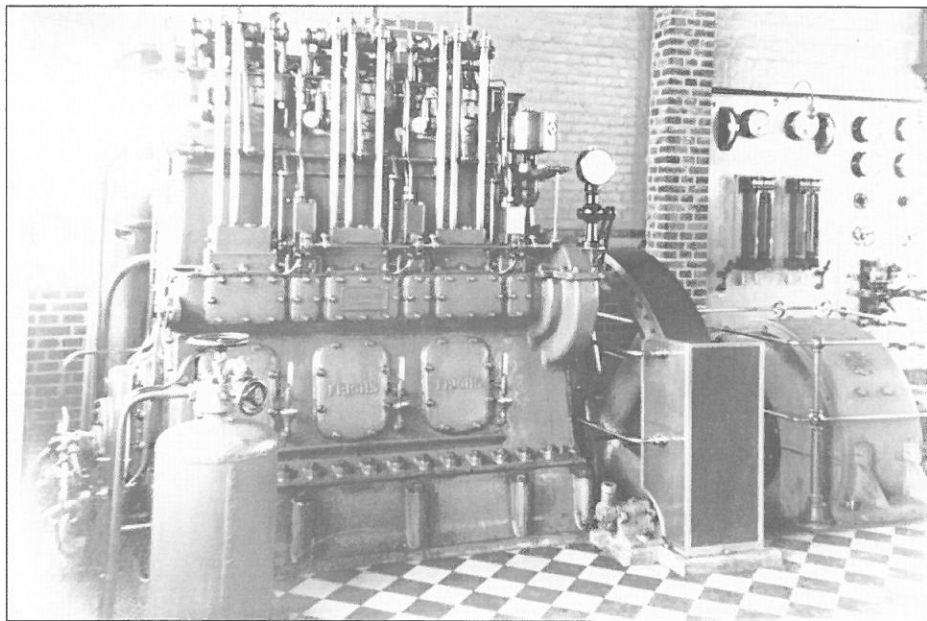
overvejede bestyrelsen en udvidelse.

Fra S.f.E., Sydvestjyllands forenede Elektricetitsværker, forelå et tilbud om levering af strøm (15/10 30). Men da prisen på *“Brændeolie”* var faldet med 10 kr. til 70 kr. pr. ton (21/1 31), og da selskabets rådgivende konsulent, bestyrer H. Mikkelsen, Varde, anbefalede at indhente tilbud på en ny *“160-240 hk 3-cyl. Dieselmaskine af Trykforstøvertypen og med Max. 250 Omdrejninger samt Dynamo af Thriges Fabrikat,”* - var resultatet givet.

Bestyrelsen valgte et tilbud fra A/S Frichs, en maskine på 156 hk til en pris af 35.360 kr. (28/3 31).

Ved samme lejlighed blev der købt en 5-tons løbekran, som den dag i dag kan ses i det gamle elværk. Kranen kostede 3.250 kr.

Ved et bestyrelsesmøde 5. maj samme år bød bestyrelsen for Ansager Andels Elektricetitsværk 6.100 kr. for den gamle 70-hk dieselgenerator.

Maskinen fra 1932.

Elværkets bestyrere

På den ordinære generalforsamling 22. februar 1910 besluttede man at opføre et hus til værkets maskinpasser, Chr. Pedersen.

Chr. Pedersen ansattes samtidig foreløbig for et år, fra 1. september 1910, og til en løn af 1275 kr. årligt + fri el.

Men allerede i august 1910 opsagde Chr. Pedersen sin stilling som maskinpasser, idet han havde søgt og fået en stilling på Lem Andelsmejeri.

I stedet ansattes Niels Klausen fra Vallund fra 1. oktober 1910 til foreløbig 1. oktober 1911 og til en løn af 800 kr. årligt, fri bolig samt 50 kr. for brug af el.

1. oktober 1935 kunne bestyrer Klausen fejre 25-års jubilæum, i hvilken anledning bestyrelsen for elværket overrakte ham et ur med inskription.

I 1947 opsagde Niels Klausen sin stilling.

Som ny bestyrer ansatte man Frode Jensen, der i en periode i 1921 og også senere, således i 1929 og 1936, havde været ansat som medhjælper ved værket.

Frode Jensen blev i stillingen som bestyrer til 1968, da maskinmester Ejvind N. Falck fra Kolding blev driftsleder for de nu sammenlagte tre værker, elværket, vandværket og fjernvarmeværket.

“Møde afholdt paa Værket den 9-9-25.

Der forelaa Andragende fra Jakob Kruse om at faa Elektricitet fra Værket her, dette bevilgedes paa de sædvanlige Vilkaar at han bekoster Master og Ledning samt Arbejde dermed, fra Cementstøberens op til hans Ejendom. Naar Ledningen er færdig og godkjendt af Værket tilhører den dette. Ligeledes behandledes et Andragende fra Borgerne i Nygade om at faa en Gadelampe ud for Kommunekontoret hvilket bevilgedes.”

**Fra elværkets
forhandlingsprotokol.**

1936

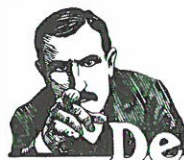
Ved bestyrelsesmødet den 21. oktober 1936 forelå følgende udtalelse:

“Bestyreren meddelte, at Bruttoproduktionen for de 3 Kvartaler af 1936 havde været 158108 kWh mod 137941 for samme Periode i 1935. Hele Produktionen for 1936 kan da forudses at komme op paa det Tal, der ved Udvidelsen i 1931 forudsattes naaet i 1944. Samtidig er Belastningen steget til 127 kW, der først var forudsat i 1938/39, hvorfor Bestyrelsen er af den Mening, at der allerede i Aar bør tages Bestemmelse om, hvorvidt en Udvidelse tør udsættes ud over 1937, eftersom Værket jo allerede nu ikke har tilstrækkelig Reserve i det gl. Frichs-Agregat (83 kW) + Batteri (ca 25 kW teoretisk, ca 14 kW praktisk).

Det vedtoges i Henhold hertil at anmode Bestyrer Mikkelsen i Varde om at afgive en Betænkning i Tilslutning til hans Betænkning af 11.

Indrykket Ugeblad 11/11
18/11
1932.

Bruger

De Elektricitet til Madlavning?

Paa Elektricitetsværket er for Tiden udstillet Bage- og Stegeovne, store og smaa Kogeplader, Kogekar og Oryder med plansleben Bund'nn. m. til Besigtigelse for interesserede Husbødre.

Nov. 1930, hvorefter Sagen paany tages op.”

Efter at selskabets konsulent, Mikkelsen, havde afgivet sin betænkning, blev resultatet, at generalforsamlingen den 12. marts 1937 “rettede eenstemmig Henvendelse til Bestyrelsen om at købe en Maskine.” På dette tidspunkt, omkring 1936, krævede stærkstrømsloven, at et elværk før en udvidelse rettede en “Forberedende Anmeldelse” til elektricitetsrådet.

Herfra blandede man sig i ansøgningen, opsøgte og besøgte oven i købet elværket i Ølgod (21/4 37) og foreslog, at man overgik til forsyning fra S.A.E.F (Sydvestjyllands Andels Elektricitets Forsyning), idet man mente, at det både ville være billigere og mere stabilt på længere sigt. Men bestyrelsen valgte alligevel at anskaffe en ny maskine. Og 15. december 1937 var det nye dieselanlæg fra A/S Frichs klar til brug.

Anlægssummen beløb sig til godt 60.000 kr. (4/6 37).

Kølebassinet bag elværket.

Successen

Elektricitetsværket i Ølgod var fra begyndelsen en succes!

I november 1909 blev anlægget gennemgået af firmaet S. Frichs, og alt viste sig at fungere tilfredsstillende.

Derefter kunne bestyrelsen afregne med Frichs og formelt overtage værket.

Godt 200 interesserede havde ved mødet 3. februar 1908 skrevet sig i protokollen som andelshavere (se side 13), og flere kom til. 20 år senere havde tallet af brugere passeret de 300.

Ved generalforsamlingen 14. marts 1935 kunne formanden oplyse, at der nu var 294 andelshavere og desuden 26 forbrugere, dvs. ikke-andelshavere.

Ifølge værkets love (par.3) var det forpligtiget til for egen regning at føre

de nødvendige ledninger til forbrugerens ejendom. Men i samme paragraf er det tilføjet, at dersom bestyrelsen finder "*at Udgifterne til forøget Hovedledning og Stikledning bliver uforholdsmæssig stor, betinger den sig, at de Andelshavere og forbrugere.... selv betaler hele den forøgede Udgift eller en Del deraf efter Bestyrelsens Skøn.*"

Elektricitet blev hvermandseje, først og fremmest til brug ved belysning.

I den forbindelse havde elværket haft en lille ekstraindtægt ved salg af lamper til forbrugerne, således i 1909 et nettooverskud på 53 kr. 12 øre!

Men for også at imødekomme husmødrene, arrangerede elværket i 1932 en udstilling med elektriske hjælpemidler til det moderne hjem, fx kogeplader og bage- og stegeovne, som med tiden vandt indpas i køkkenerne.

Det gamle kølebassin - i dag blomsterbed.

Naturligvis var elværket først og fremmest en forretning. Derfor havde det stor betydning, at værket fik sluttet overenskomst med De Danske Statsbaner om levering af elektricitet til Ølgod Station (4/7 1912).

Men også uegenyttigt - omend det naturligvis indeholdt en vis reklameværdi! - markerede værket sig i billedet af byen.

Det blev således tradition, at elværket ved juletid leverede gratis el til illumination af byens gader - "*i det Omfang, Byens Næringsdrivende selv ophænger Lamper m.v. i December.*" (21/11 34). Ved samme lejlighed stillede elværket også et juletræ op i Storegade.

Og da Borgerforeningen fremsatte et ønske om projektorbelysning af vandtårnet, tilbød elværket beredvilligt at levere 2000 kWt gratis elektricitet årligt (9/12 59).

Men gadebelysningen i Ølgod var dog ikke gratis. Den måtte betales af samtlige forbrugere (21/2 11).

Begyndelsen til enden

I begyndelsen af besættelsen kunne bestyrelsen for elværket forudse, at det på længere sigt ville kunne komme til at knibe med olieleverancerne.

Derfor rettede man allerede 10. april 1940 henvendelse til A/S Frichs i Århus og anmodede dem om en plan og et overslag over en ombygning af en dieselmaskine til gasdrift, idet bestyrelsen fortsat prioriterede egenproduktionen højest.

Svaret fra Frichs var, at anskaffelses- og anlægssummen ville beløbe sig til 21.000 kr.

I mellemtiden var der fra ministeriel side blevet nedsat et "*Elektricitetsudvalg af 1940*", der opfordrede Ølgod Andels Elektricitetsværk om

Oversigt over tilslutning, produktion, salg m. v.

Ved udgangen af året	1952	1961	1962
Antal målere for lys og fælles.....	852	815	839
» almindelige glødelamper.....	12.032	17.448	18.079
» gadelamper.....	119	194	216
» hk i motorer.....	833	1.636	1.786
Beregnete kw for almindelige glødelamper	481	698	723
» » » hk (å 900 watt).....	750	1.472	1.607
» » » husholdning.....	741	2.044	2.298
Største belastning i året, kw.....	330	598	626
I året:			
Bruttoproduktion med egne maskiner, kwh	514.397	0	0
Køb fra S. A. E. F.	549.520	1.855.335	2.229.718
Salg af jævnstrøm.....	527.193	2.348	0
» » vekselstrøm.....	351.582	1.671.307	2.066.770
» til gadebelysning.....	12.512	44.306	54.895

at optage forhandling med S.A.E.F. om tilslutning.

Det stod klart for bestyrelsen, at man under alle omstændigheder måtte ændre den hidtidige driftsform af elværket for fortsat at være i stand til at tilgodese brugerne.

Ved en ekstraordinær generalforsamling 5. juli 1940 var der stort flertal (37) for at anskaffe et sugegassystem til elværket, og blot 9 stemte for en tilslutning til S.A.E.F.

Imidlertid meddelte Elektricitetsudvalget af 1940 værket, at der ikke kunne gives tilladelse til opstilling af det ønskede sugegasanlæg (31/7 40).

Resultatet blev da, at Ølgod Andels Elektricitetsværk så sig nødsaget til at blive midlertidigt tilsluttet S.A.E.F. Som en konsekvens heraf blev man i bestyrelsen enige om salg af den i 1923 indkøbte dieselmaskine på 125 hk. Salgsprisen blev sat til 3.427 kr. (11/9 42).

Overgang til vekselstrøm

Efter krigen og op gennem halvtredserne ansøgte flere og flere forbrugere om at måtte overgå til vekselstrømsforsyning.

Samtidig var der en stor stigning i elforbruget.

Ved generalforsamlingen 20. marts 1947 kunne formanden, fabrikant Enevoldsen, meddele, at en eventuel overgang til vekselstrøm ville koste værket ca. 400.000 kr.

Den almindelige udvikling i samfundet krævede enten en ny maskine til elværket, ca. 300.000 kr., eller overgang til vekselstrøm.

Men egenproduktion af vekselstrøm ville antagelig blive dyrere end køb af strøm fra S.A.E.F.

Ved generalforsamlingen 28. marts 1950 stemte 55 for en delvis overgang til vekselstrøm, købt hos S.A.E.F., mens 47 stemte nej!

I de følgende år blev de store udvidelser foretaget på vekselstrømssiden, hvorimod jævnstrømsiden blev mindre og mindre.

25. marts 1952 kunne formanden berette, at egenproduktionen det

foregående år havde været 514.397 kWt, mens der i samme periode var købt 549.520 kWt hos S.A.E.F.

Ved generalforsamlingen 22. marts 1961 meddelte formanden, at overgangen til vekselstrøm nu var helt gennemført, elværket nedlagt og dets maskiner solgt til maskinhandler Rich. Nielsen, Lyngby, for 13.000 kr.

I alt havde overgangen til vekselstrøm, siden påbegyndelsen i 1951, kostet værket 564.612 kr.

I den nye kontrakt med S.A.E.F. (2/5 62) blev Ølgod Andels Elektricitetsværk optaget som andels-haver med de deraf følgende forpligtigelser og rettigheder.

I praksis fortsatte værket nu som en transformerforening med elforsyning af Ølgod by frem til 1. oktober 1984, hvor man overgik til direkte forsyning fra S.A.E.F.

Elværkets bestyrelser

Bestyrelsens formand er nævnt først.

1908

N.P. Jensen
I. Chr. Frøsig
P. Hedegaard
Albert Ovesen
Christian Jensen

1909

N.P. Jensen
P. Hedegaard
P.N. Knudsen
Albert Ovesen
Christian Jensen

1910

N.P. Jensen
R.I. Rasmussen
Th. Jensen
I.K. Jensen
P.N. Knudsen

1911 - Samme

1912

N.P. Jensen
I.K. Jensen
Augustinus Johnsen
P. Pedersen Back
P.N. Knudsen

1913 - Samme

1914 - Samme

1915 - Samme

1916

P. N. Knudsen
N.P. Jensen
I.K. Jensen
Aug. Johnsen
Anton Randbæk

1917

P.N. Knudsen
N.P. Jensen
I.K. Jensen
P. Jensen Pedersen
Anton Randbæk

1918

P.N. Knudsen
N.P. Jensen
Jens O. Nielsen
I.K. Jensen
Anton Randbæk

1919 - Samme

1920 - Samme

1921

P. Hedegaard
J. Schmidt Nielsen
Jens O. Nielsen
I.K. Jensen
Anton Randbæk

1922

P. Hedegaard
I.K. Jensen
Jens Hansen
R.I. Rasmussen
J. Schmidt Nielsen

1923 - Samme

1924

P. Hedegaard
Jens Hansen
P. Jacobsen
I.K. Jensen
J. Schmidt Nielsen

1925

P. Hedegaard
Albert Ovesen
Jens Hansen
P. Jacobsen
I.K. Jensen

1926

P. Hedegaard
I.K. Jensen
J. Thulstrup
Albert Ovesen
P. Jacobsen

1927 - Samme

1928

P. Jacobsen
S. Andersen
I.K. Jensen
J. Thulstrup
Albert Ovesen

1929

P. Jacobsen
Albert Ovesen
Mohrhagen
J. Thulstrup
I.K. Jensen

1930

P. Jacobsen
I.K. Jensen
Mohrhagen
Ebbe Rasmussen
Albert Ovesen

1931 - Samme

1932 - Samme

1933 - Samme

1934

P. Jacobsen
I.K. Jensen
Ebbe Rasmussen
L.P. Dalsø
Mohrhagen

1935

P. Jacobsen
Ebbe Rasmussen
I.K. Jensen
Jørgen Thomsen
H.H. Aarrebo

1936 - Samme

1937

P. Jacobsen
Jørgen Thomsen
H.H. Aarrebo
I.K. Jensen
P. Grummesgaard

1938

P. Jacobsen
P. Grummesgaard
Jørgen Thomsen
H.H. Aarrebo
J. Bliksted

1939 - Samme

1940 - Samme

1941 - Samme

1942 - Samme

1943 - Samme

1944

E. Enevoldsen
H.H. Aarrebo
J. Bliksted
P. Grummesgaard
Jørgen Thomsen

1945 - Samme

*Læverende Protokol antagendes
herved til Forhandlingsprotokol
for Højød Andels-Elektriksværk
Højød, den 1. Oktober 1935*
*P. Jacobsen Ebbe Rasmussen
J. K. Jensen J. Thomsen
H. H. Aarrebo*

1946

E. Enevoldsen
J. Bliksted
Jens Hansen
Jørgen Thomsen
H.H. Aarrebo

1947

E. Enevoldsen
H.J. Rohde
Jens Hansen J.
Bliksted
H.H. Aarrebo

1948 - Samme

1949 - Samme

1950

E. Enevoldsen
H.H. Aarrebo
H.J. Rohde
Jakob Bliksted
Knud Knudsen

1951 - Samme

1952 - Samme

1953 - Samme

1954 - Samme

1955

E. Enevoldsen
Th. Thorstensen
H.H. Aarrebo
Jakob Bliksted
Knud Knudsen

1956 - Samme

1957 - Samme

1958

Th. Thorstensen
H.H. Aarrebo
Hans Thyregod
Johs. Kjærgaard
Hans Madsen

1959

Hans Madsen
Johs. Kjærgaard
Tage Thomsen
Søren Frederiksen
Hans Thyregod

1960 - Samme

1961 - Samme

1962 - Samme

1963 - Samme

1964

Hans Madsen
Tage Thomsen
Søren Frederiksen
Johs. Kjærgaard
Bent Kjærgaard

1965 - Samme

1966 - Samme

1967 - Samme

1968 - Samme

ANDELSSELSKABET ØLGOD VANDVÆRK

En Del Grændjere i Ølgod Stations-
by samlede sig i Ølgod Afholdshotellet den
10 Decbr. 1913. for at forlægge om der kunne
være Stemning for at anlægge et Vandværk
for Ølgod By. Mødet var godt besøgt og der
viste sig god Stemning for Sagen. Et Fem-Mands
Udvalg blev nedsat som skulde arbejde videre
paa Sagen. Udvalget kom til at bestaa af følgende:
Blekkeslager N. Tiddensen, Bjølund: A. Gressen;
Gaardejer Jørgen Jørgensen, Mørmester V. Poulsen;
by Frohde: N. N. Jensen, Dolk. Udvalget kom til at
gæds til at foretage Prøveboringer, indsende Vands
til Analyse og derefter sammenkalde til et
nye Møde hvor Analysen over Vandet skulde
fremlægges. — Mødet holdt

Fra vandværkets forhandlingsprotokol.

Tiden omkring 1900 er en milepæl i Ølgod bys udviklingshistorie.

Jernbanen fra 1875 betød trafik og vækst, og bygge- og sundhedsvedtægten - med kloakering som en naturlig følge - medførte en regulering af den hastigt voksende by (se side 11).

Disse tiltag danner uden tvivl baggrund for tankerne om et fælles vandværk for byen.

“ - en god blød Drikkevand”

10. december 1913 var der møde i Ølgod Afholdshotel.

Mødet havde til hensigt at klarlægge, om der var interesse for at bygge et vandværk i Ølgod.

Interessen var der, og et 5-mands udvalg fik til opgave at arbejde videre med sagen, bl.a. at få undersøgt, om vandet i Ølgod var tilfredsstillende.

Udvalget bestod af træhandler N.P. Jensen, smedemester E. Nygaard, købmand Anton Sørensen, gårdejer Jørgen Jørgensen og muremester C.V. Poulsen.

Ved et efterfølgende møde kunne udvalget meddele de fremmødte, at såvel Quists Laboratorium i Århus som også Steins Laboratorium i København havde sagt god for vand-

kvaliteten. Der var tale om "en god blød Drikkevand." (9/2 14).

Andelsselskabet Ølgod Vandværk blev nu dannet, og det tidligere 5-mands udvalg valgt til værkets bestyrelse; det konstituerede sig med N.P. Jensen som formand.

Bestyrelsens første opgave blev at udarbejde love, købe jord til vandværket (af gårdejer Jørgen Jørgensen), projektere vandledningsnettet og dets dimensioner, få klarhed over vandtårnets størrelse og beliggenhed og endelig få hele arbejdet udbudt i licitation.

" - fiks og færdig at tage i brug"

Licitationen blev afholdt den 9. maj 1914. Bygning af vandtårnet m.m.

blev overdraget firmaet Christiani & Nielsen, Århus. Deres pris lød på 4.000 kr.

En lokal blikkenslager, N. Feddersen, påtog sig at nedlægge rørledningerne.

Det blev bestemt, at hele værket skulle være "*- fiks og færdig at tage i brug den 15de September 1914.*" (9/5 14).

Med en lille forsinkelse, ca. en måned, kunne vandværket den 10. oktober 1914 indvies.

Forsinkelsen kostede firmaet Christiani & Nielsen en bod på 500 kr., der dog blev nedsat til det halve, 250 kr. (22/1 15).

Prisen på det samlede anlæg beløb sig til 19.111,31 kr.

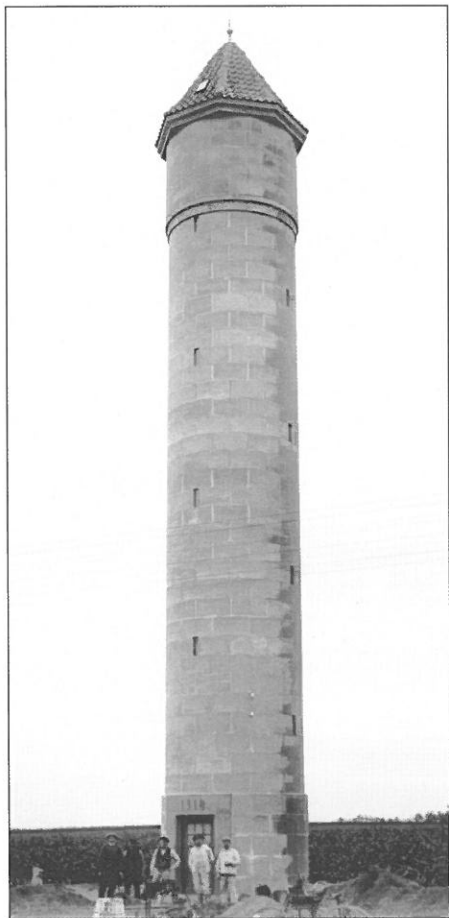
Lovene for Andelsselskabet Ølgod Vandværk

§ 1.

Andelsselskabets Formaal er at drive et Vandværk i Ølgod Stationsby, til at forsyne denne med Vand. (Andelshaver er en hver som underskriver nærværende Love.)

§ II

Anlægskapitalen skaffes til Veje ved Laan, - Til Sikkerhed for skadesløs Betalung af saavel Kapital som Renter bærer alle Andelshavere in solidum en for alle og alle for en. Bestyrelsen har Ret til at optage Laanet paa Selskabets Vegne, mod solidarisk Ansvar af alle Andelshavere paa de Vilkaar, som Bestyrelsen finder rigtigst

Data: Vandtårnet er 28 m højt, og det rummede 150 tdr. vand, dvs. 20.851 l. De to herrer til venstre på fotoet var tyske ingeniører. Den ene blev i 1914 indkaldt, kort efter at 1. verdenskrig var brudt ud. Han faldt 14 dage efter i Belgien.

“ - godt for By og Borger”

Det viste sig, at borgerne i Ølgod blev glade for deres nye vandværk, der nu afløste de mange små private brønde. Vandet var godt og ydeevnen tilfredsstillende.

Ved de første møder i 1914 havde omkring 225 interesserede skrevet

sig på en liste som mulige andelshavere i det kommende vandværk. Kort før 25-års jubilæet var 315 ejendomme med 411 større og mindre lejligheder tilknyttet vandforsyningen (4/5 37), og i 1942 kunne bestyrelsen ved generalforsamlingen 11. maj oplyse, at der nu var 345 andelshavere.

I 1968 forsynede vandværket 686 forbrugere med vand, - tre gange så mange som i begyndelsen i 1914!

“ - intet hus foruden kval”

Naturligvis gik årene ikke hen uden problemer.

Isvintrene

I 1928-1929 oplevede Ølgod en vinter med streng frost, der fik vandet i næsten alle stikledninger til at fryse.

Bestyrelsen for vandværket vedtog i den anledning, at der dagligt skulle sendes en vandvogn gennem byen, så de berørte andelshavere kunne blive forsynet med vand.

Også vintrene 1940-1941 bød på streng frost. Denne gang var det ikke kun i stikledningerne, vandet frøs, men også i hovedledningerne, og mange af disse blev frostsprængte (12/2 41).

Vandværksbestyrelsen valgte også denne vinter at lade vandvogne forsyne borgerne med vand.

Ligeledes i de to følgende vintre, og igen i vintrene 1946-1947 og 1962-1963 gav frosten alvorlige forsyningsproblemer for vandværket.

Nødvendige borer

Langs ad vejen opstod der også andre naturgivne problemer for vandværket.

Indtil videre vil der hver Morgen og hver Eftermiddag blive sendt en med Klokke forsynet Vandvogn gennem Byen. Fra Vognen vil der kunde udleveres højst 2 alm. Spande pr. Husstand hver Gang.

Større Forbrugere henvises til Forsyning gennem Brandhanen ved Chr. L. Nielsens Ejendom, hvorom Henvendelse sker til Blikkenslager Bruun.

15.2. 1929 Bestyrelsen.

Meddelelse i dagspressen.

I krigsårene 1941-1942 oplevede vi ekstremt lave temperaturer, nogle gange under -30 grader. Det medførte mange gener for vandværket med frosne rør. Det var både hovedlinier og især stikledninger, der frøs. Senere, da tøbruddet kom, dukkede der mange rørsprængninger op.

Ølgod vandværk, der havde forsyningspligten af vand, fik anskaffet en ny tønde (en såkaldt ajletønde), der i hast blev fremstillet af bødker Jessen. En vognmand fik så til opgave at køre rundt i byen med vand, som folk så kunne hente til bl.a. madlavning.

Da man omkring 15. maj 1942 kørte ud til de to sidste mennesker, opdagede man, at disse folk ikke var andelshavere - de havde dog hele vinteren fået leveret vand til døren!

***Fortalt af Henry Buhl,
oktober 2001.***

Da tøbruddet satte ind, opstod der mange frostsprængninger - selv i hovedledningen, som man mente var gravet i frostfri dybde (1,20 m).

I Storegade, ved det gamle Centralhotel, skulle der graves ned for at reparere hovedledningen. Gravearbejdet blev udført af en arbejdsmand, for det måtte vandværksbestyrer og blikkenslager Peter Buhl ikke udføre.

Lambert Thomsen gik i gang med gravearbejdet, og godt begyndt, stødte han på en stor, tyk trærod, der hurtigt blev hugget over med hammer og mejsel. Men ak!, det var ikke en trærod, men hovedkablet til telefoncentralen! Hele byen var nu uden forbindelse til omverdenen.

Hadde Lambert Thomsen kigget sig omkring, havde han ikke kunnet se skyggen af et træ! Det blev det sidste gravearbejde, han udførte for vandværket.

***Fortalt af Henry Buhl,
oktober 2001.***

1921

I 1921 viste det sig, at én af brøndene ved vandværket ikke gav tilstrækkeligt med vand; derfor blev man i bestyrelsen enige om at foretage en ny boring (11/11 21).

1927

I 1927 var problemet udskillelse af store mængder okker (jernetveilt) i vandet.

Det blev af den grund, ved en ekstraordinær generalforsamling,

Vandværkets status

25. oktober 1928

Vandværket er begyndt i Aaret 1914 og er stadig udvidet gennem Aarene; det forsyner for Tiden 248 Ejendomme med 322 Lejligheder og industrielle Virksomheder med Vand. Praktisk taget er det hele Ølgod Stationsby, der forsynes med Vand fra Værket.

Vandet udvindes gennem 4 Boringer paa Selskabets Grund, Matr. Nr. 5m, Østbæk, et Areal paa 570 Kvadratmeter, hvor ogsaa Højdebeholder og Filter er beliggende.

Pumpningen af Vand sker ved Hjælp af 2 Pumper, der hver især er forspændt 2 Boringer; de 2 Boringer kan ikke for Tiden arbejde samtidig, da det nuværende Filters Kapacitet pr. Time kun er 12 Kubikmeter.

Den maksimale Aarskapacitet er for de 2 Pumpers vedkommende henholdsvis godt 134.000 og 115.000 Kubikmeter, den maksimale Døgncapacitet henholdsvis 367 og 316,8 Kubikmeter.

Fra avisartikel omhandlende landvæsenkommissionsmødet 25. oktober 1928.

vedtaget, dels at anskaffe et trykfilter til rensning af vandet og samtidig bygge et filterhus til dette, dels foretage en ny boring (paa enkefru Karen Jørgensens grund) for at sikre fornøden vandforsyning (21/6 27).

I den forbindelse henvendte vandværkets bestyrelse sig til Landvæsenkommissionen for "- ved

Ø 24/28

Indkaldelse

til

Landvæsenskommissionsmøde.

Efter Begæring af Andelsselskabet Ølgod Vandværk er der i Henhold til Lov om Vandforsyningsanlæg af 31. Marts 1926 nedsat en Landvæsenkommission til Fastsættelse af de aarlige Vandmængder, som Selskabets Vandforsyningsanlæg har Ret til at indvinde.

Kommissionen afholder Møde paa Hotel Ølgod Torsdag den 25. Oktober d. A. Kl. 11 Formiddag.

Til dette Møde indvarsles herved

Andelsselskabet Ølgod

Vandværk, Ølgod.

Dommerkontoret i Varde, d. 27. September 1928.

F. Müller.

Kommissionens Formand.

A/S RIBE AMTSTIDENDES BOKTRYKKERI VARDE

Kendelse af Landvæsenkommissionen at faa legaliseret det nuværende Vandforbrug og eventuelt Ret til Forøgelse af Vandindvindingen i det Omfang, Ølgod Stationsbys Vækst gør paakrævet." (25/10 28).

Afsigelsen af kendelsen fandt sted på rådhuset i Varde 6. december 1928, og lød som følger:

"Ved kendelsen gives der Andelsselskabet Ret til som hidtil at indvinde en aarlig Vandmængde af 100.000 Kubikmeter paa Selskabets Ejendom, Matr. Nr. 5m, Østbæk, Ølgod. Desuden tilkendes der Selskabet Ret til en Merindvinding af 50.000 Kubikmeter om Aaret, hvilket Kommissionen anser for tilstrækkeligt til at dække Vandværkets Behov i de førstkomende 10 Aar."

1934

I 1934 imødeså vandværkets bestyrelse problemer med vandforsyningen, dersom der ikke blev foretaget en større udvidelse af det bestående vandværk.

Ved en ekstraordinær generalforsamling 11. april dette år fik bestyrelsen bemyndigelse til at optage de fornødne lån til en sådan udvidelse, og ved den ordinære generalforsamling 14. maj 1936 kunne formanden, P. Grummesgaard, meddele forsamlingen, at: *"Der er nu rigelig Vandtilførsel og af en god Beskaffenhed. Siden vi foretog Udvi-*

delsen, har vi ikke i nogen Maade været i Forlegenhed med Tilførsel."

Den nævnte udvidelse bestod i "- ny Pumpestation, Filteranlæg og Omlægning af Rørledninger m.m." (23/4 34).

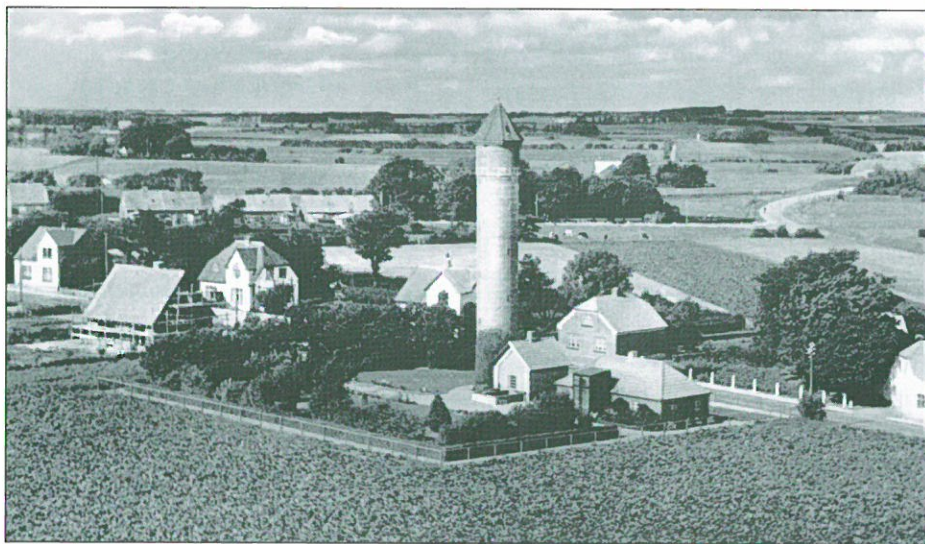
1941

Et øget vandforbrug var forudsigeligt i 1941, *"paa Grund af, at der vilde blive foretaget mange Installationer af W.C. -"* (1/8 41).

Bestyrelsen anså det derfor for nødvendigt at udvide vandværkets filteranlæg.

Ingeniørfirmaet Silhorko fra Århus anbefalede et *"- skyllebart Hurtigfilter, der vil være i Stand til at fjerne baade Vandets Jern-, Mangan- og Kulsyreindhold."* (6/9 41).

Generalforsamlingen godkendte udvidelsen - tilbuddet fra Silhorko lød på 14.400 Kr. (25/9 41) - og i den forbindelse blev de tre gamle centrifugalpumper solgt for 400 kr., og en ny motor til den nye skyllepumpe anskaffet (29/9 41).

Luftfoto fra 1951.

Til Forbrugerne af Vand fra Ølgod Vandværk!

Da det er tvingende nødvendigt, at Brugen af elektrisk Kraft til Oppumpning af Vand nedsættes meget betydeligt, bekendtgøres herved følgende:

Al Havevanding, Skylning af Gaardspladser, Fortove og lignende med Slange forbydes.

Anvendelse af rindende Vand til Afkøling af Spise- og Drikkevarer samt til Skylning af Vasketøj forbydes. Ved Uds skylning af W. C. maa der udvises den største Sparsommelighed. Alle Grundejere maa forvisse sig om, at Stophaner, Taphaner og Vandledninger i deres Ejendomme er absolut tætte.

Idet der henvises til § 7 i Vedtægterne angaaende Vandspild, gøres Forbrugerne opmærksom paa, at saafremt der ikke ad Frivillighedens Vej opnaas den nødvendige Besparelse, vil Bestyrelsen se sig nødsaget til at træffe de nødvendige Foranstaltninger for at nedsætte Forbruget.

Ølgod Vandværk, den 22. Maj 1940.

Bestyrelsen.

1944

Ved generalforsamlingen 8. maj 1944 meddelte bstyrelsen, at der nu var 350 andelshavere med ca. 500 forbrugere tilknyttet vandværket.

Det var imidlertid vanskeligt at levere den fornødne vandmængde (28/6 44). Derfor besluttede man at foretage prøveboringer i værkets nærhed, såvel mod nord som mod øst.

De to nye boringer viste sig at kunne give tilstrækkeligt med vand til at afhjælpe det akutte behov.

I forbindelse med den østlige boring (på Søren Jørgensens grund), der gav mest vand, ca. 40 kubikmeter pr. time (17/10 44), blev man senere enige om at købe jord af ejeren (750

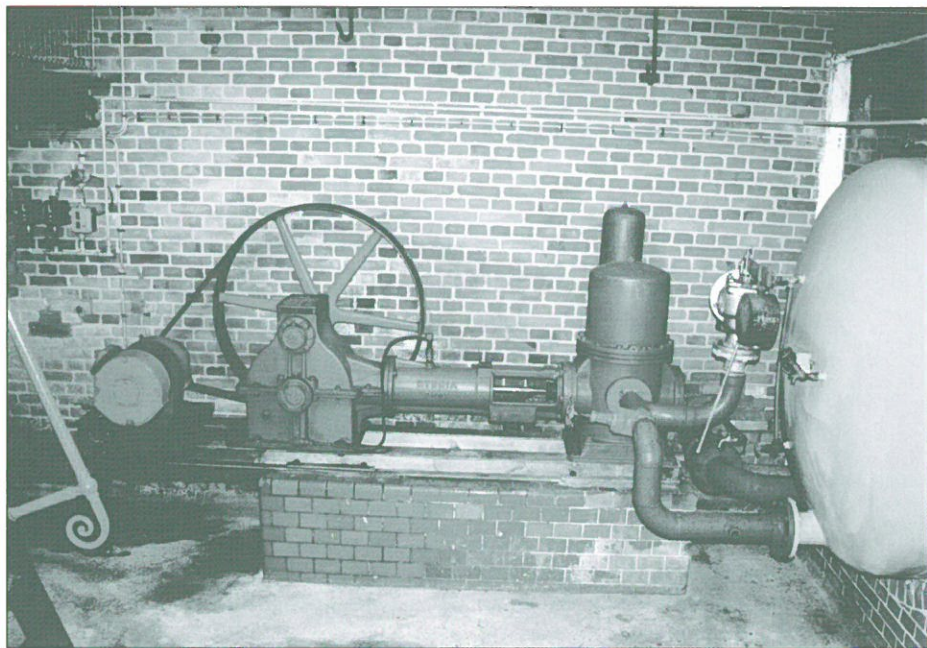
kr.) og på grunden at opføre en ny pumpestation, tegnet af arkitekt Kjær (1/6 48). Til dette arbejde blev der optaget et lån på 35.000 kr.

1951

Ved denne tid var der tilknyttet værk 400 andelshavere med 565 lejligheder. Der var installeret WC i 68% af byens ejendomme, og 25% havde bad (17/5 49).

Det, man mindst ønskede sig nu, var et havari på vandværket - hvilket indtraf i januar 1951, da kraftig nedbør skyllede jord og sand oven ned i den nye boring.

Det viste sig nødvendigt at flytte borerørene godt 1,5 m for at afhjælpe skaden.

Det gamle pumpeværk fra 1948.

Vandværkets bestyrere

18. januar 1920: Bestyrelsen lejede træhandler N.P. Jensen til at passe værket fra 1. januar 1920 til 1. januar 1921 for en løn af 400 kr.

14. februar 1929: Bestyrer N.P. Jensen død.

Blikkenslager P. Buhl modtog 22. marts 1929 stillingen som vandværksbestyrer for en månedlig løn af 60 kr.

11. oktober 1961: Bestyrer P. Buhl opsagde sin stilling pr. 1. januar 1962.

25. oktober 1961: Smedesvend Alfred Lauridsen blev ansat som ny bestyrer pr. 1. januar 1962.

1958

En undersøgelse af vandværksvandet i 1958 viste, at indholdet af kulsyre var for højt (7/7 58).

Senere, i 1960, klagede brugerne over "rødt vand". En analyse afslørede, at bl.a. jernindholdet i vandet fra den nye boring var alt for højt.

Bestyrelsen besluttede da at lade firmaet Silhorko (se 25/9 41), der havde undersøgt forholdene, ombygge de gamle filtre og samtidig installere tre nye i en nybygning syd for værkstedsbygningen.

I alt 28.400 kr. (26/9 60).

1963

1963 var det galt igen! Ved generalforsamlingen 28. maj 1965 omtalte formanden vandet fra den nye boring som "omtrent ubrugeligt på grund af syreindholdet i vandet."

1965

Der blev derfor i 1965 foretaget en boring ved "*Solvang*", og vandet her viste sig at være "*tilfredsstillende*" med hensyn til okker og kulsyreindhold (17/8 65).

Men boringen bevirkede, at samtlige brønde i et stort område omkring borestedet blev tørlagte. Derfor måtte vandværket tilføre de

nødstedte midlertidige vandledninger (17/5 66)!

1967

En ny boring ved "*Søndervang*" i 1967 viste sig at give vand af en så dårlig kvalitet, at man omgående opgav denne boring (27/6 68).

Det syntes, som om det gamle vandværk havde udspillet sin rolle!

Vandværkets bestyrelser

Bestyrelsens formand er nævnt først.

1914

N.P. Jensen
Anton Sørensen
Jørgen Jørgensen
C.V. Pouelsen
E. Nygaard

1915 - Samme

1916

N.P. Jensen
E. Nygaard
N. Feddersen
C.V. Pouelsen
Anton Sørensen

1917 - Samme

1918

N.P. Jensen
Anton Sørensen
N. Feddersen
N.F. Kristensen
C.V. Pouelsen

1919

N.P. Jensen
Th. Nissen
N.F. Kristensen
Jens O. Nielsen

1920

N.P. Jensen
Th. Nissen
Anton Sørensen
N.F. Kristensen
Jens O. Nielsen

1921 - Samme

1922 - Samme

1923

N.P. Jensen
Jens O. Nielsen
Anton Sørensen
Aug. Johnsen
Kr. Nielsen

1924 - Samme

1925

N.P. Jensen
Aug. Johnsen
I.C. Frøsig
Jens O. Nielsen
Anton Sørensen

1926

Aug. Johnsen
N.P. Jensen
Anton Sørensen
Emil Enevoldsen
I.C. Frøsig

1927

P. Jacobsen
Albert Ovesen
Chr. L. Nielsen
Anton Sørensen
Emil Enevoldsen

1918 - Samme

1929

Emil Enevoldsen
N.F. Kristensen
Jørgen Mortensen
Th. Nissen
P. Grummesgaard

1930

P. Grummesgaard
L.P. Dalsø
N.F. Kristensen
Jørgen Mortensen
Th. Nissen

1931 - Samme

1932 - Samme

1933

P. Grummesgaard
Jens Petersen
Emil Enevoldsen
Th. Nissen
L.P. Dalsø

1934 - Samme

1935

P. Grummesgaard
Emil Enevoldsen
Th. Nissen
Jens Petersen
L.P. Dalsø

1936 - Samme

1937

P. Grummesgaard
Frode Jensen
Oluf Dahl
Magnus Sørensen
L.P. Dalsø

1938 - Samme

1939

P. Grummesgaard
Frode Jensen
Oluf Dahl
Magnus Sørensen
Sig. Poulsen

1940 - Samme

1941

P. Grummesgaard
Frøde Jensen
Magnus Sørensen
Ove Nielsen
Sig. Poulsen

1942 - Samme

1943 - Samme

1944

P. Grummesgaard
Frøde Jensen
Sig. Poulsen
J.N. Jessen
Magnus Sørensen

1945 - Samme

1946 - Samme

1947 - Samme

1948

Frøde Jensen
J.C. Laursen
J.N. Jessen
Søren Frederiksen
Magnus Sørensen

1949 - Samme

1950

Frøde Jensen
Svend Aage Hansen
J.C. Laursen
Søren Frederiksen
Magnus Sørensen

1951 - Samme

1952 - Samme

1953 - Samme

1954 - Samme

1955 - Samme

1956 - Samme

1957 - Samme

1958 - Samme

1959

Frøde Jensen
Carl Wolgast
J.C. Laursen
Søren Frederiksen
Svend Aage Hansen

1960 - Samme

1961 - Samme

1962 - Samme

1963

Svend Aage Hansen
Knud Østergaard
Carl Wolgast
Søren Frederiksen
L.C. Laursen

1964

Aage Holmberg
Carl Wolgast
Aage Pedersen
Edvind Schmidt
Knud Østergaard

1965

Aage Holmberg
Carl Wolgast
Bengt Madsen
Aage Pedersen
Edvind Schmidt

1966

Aage Holmberg
Ejvind N. Falck
Bengt Madsen
Carl Wolgast
Sigurd Østergaard

1967

Bengt Madsen
Ejvind N. Falck
Sigurd Østergaard
Jørgen Gaarde
Hans Skovbo Hansen

1968 - Samme

Om vand- klosetter i Ølgod by

I 1914 nævnte formanden i sin beretning ved generalforsamlingen, at: "Vandforbruget har været stigende, og der var Fare for yderligere Stigning paa Grund af, at der vilde blive foretaget mange Installationer af W.C. -" (1/8 41).

Generalforsamlingen 11/5 1942: (der er) "nu ca. 200 W.C.-Anlæg og Antallet stiger stadig."

"Der er installeret W.C. i 68% af Byens Ejendomme og 25% har Bad." (17/5 49).

"Kun 48 ejendomme har ikke vandkloset." (31/5 56).

"der er kun 38 ejendomme der ikke har indlagt W.C." (28/5 57).

"pr. 1/4 58 var der kun 28 ejendomme der ikke havde vandkloset." (30/5 58).

"Sognerådet har vedtaget, at alle ejendomme fra 1.11 1960 skal have installeret vandkloset." (28/5 59).

***Fra elværkets for-
handlingsprotokol.***

ØLGOD

FJERNVARMESELSKAB

Det følgende er en nænsom bearbejdelse af en beretning om Ølgod Fjernvarmes første tid, skrevet af H. Brandt-Madsen.

Brandt-Madsen kalder sit manuskript *Da fjernvarmen kom til Ølgod*.

Tanken om fjernvarme

Tanken om fjernvarme i Ølgod by blev første gang fremsat offentligt af tricotagehandler J.C. Jacobsen, Uldvarehuset, Storegade, på Handelsstandsforeningens generalforsamling den 30. oktober 1947.

Det blev mig, som svarede Jacobsen, og jeg sagde, at jeg mente, det var en for stor og vidtløftig opgave for Handelsstandsforeningen. Desuden var der tale om noget helt nyt, som ingen endnu vidste, hvad var.

Jacobsen fremførte tanken igen senere i samme forening, og ved generalforsamlingen den 9. november 1950 blev der nedsat et udvalg, som fik til opgave at undersøge sagen nøje. I udvalget sad J.C. Jacobsen, bankbestyrer Oscar Kjelst og isenkræmmer H. Brandt-Madsen.

Vi kørte rundt til de steder, hvor man havde forsøgt sig med fjernvarme, Grindsted, Tjæreborg, Bramminge og Skjern. Senere var vi også i Nr. Nebel, Herning og Esbjerg.

Vi var mildest talt skuffede over meget af det, vi så. En Reck-vand-

rørskedel var meget defekt efter kun et års brug, og bunker af brækkede stoker-valser så triste ud. Det faste brændsel til varmekedlerne blev ført ind i forbrændingsrummet af en roterende snegl - efter kødhakke-maskineprincippet - og det system så os upålideligt ud. Ingen steder fandt vi tilstrækkelig viden og erfaring om fjernvarme.

Efter den lige overståede krigstids trængsler med våde tørv og dårlige brunkul trængte mange mennesker til forbedringer af varmforsyningen. Derfor var man i en periode, hvor mange anskaffede oliefyr til centralvarmeanlæggene, og vi fandt, at vi måtte passe på ikke at komme for sent i gang.

Det rygtedes, hvad vi forberedte i Ølgod, og vi fik henvendelse fra rådgivende ingeniør Henningsen i Esbjerg, som ganske vidst ikke havde lavet fjernvarme før, men som havde studeret det grundigt.

Den sympatiske ingeniør gav os et tilbud, som vi ikke kunne sige nej til: Han ville lave et eller to overslag over, hvad fjernvarme i Ølgod ville koste, indbefattet plan over komplet kedelcentral og alt det øvrige anlæg. Han var endvidere villig til at lade sine folk måle alle interesseredes huse op og udregne, hvad hver enkelt skulle betale. Det hele ville han i første omgang gøre gratis. Kun hvis planerne blev til noget, skulle han have sit honorar.

Fjernvarmen - et "hjerdebarn"!

I september 2001 besøgte jeg H. Brandt-Madsen i Ølgod. Jeg blev modtaget af en venlig ældre mand med et mildt ansigt og levende øjne. I Brandt-Madsens "hule", en lille tilbygning til huset, er der reoler med bøger og samlemapper, billeder, fotos og kort på væggene og ved vinduet et lille skrivebord med en el-skrivemaskine, der ikke blot er til pynt. H. Brandt-Madsen er en flittig skribent, der bl.a. jævnligt leverer erindringsglimt til sin fødeøns avis, Bornholms Tidende.

J.R.

Brandt-Madsen, hvad var grunden til dit store engagement i bestræbelserne på at få et fjernvarmeværk til Ølgod by? Var det et prestigespørgsmål?

Br.-M.

Ja, nu var det jo slet ikke mig, men derimod tricotagehandler Jacobsen fra Uldvarehuset, der kom med tanken. Det var ved Handelsstandsforeningens generalforsamling helt tilbage i 1947. Og den gang sagde jeg, at jeg mente, det var en alt for stor opgave for os at tage os af. Den gang var fjernvarme jo noget nyt, som ingen endnu rigtig kendte noget til.

J.R.

Men senere blev du jo meget engageret i arbejdet med fjernvarmen. Og i forbindelse med din 50-års fødselsdag i 1965 skrev dagbladet Vestkysten oven i købet, at fjernvarmen i Ølgod var dit "hjerdebarn".

Br.-M.

Ja, og det er rigtigt. Fjernvarmen blev mit "hjerdebarn"! Det gik jo sådan, at jeg i 1950 blev valgt ind i et udvalg, som skulle finde ud af, om fjernvarme overhovedet var noget for Ølgod. Senere kom jeg med i fjernvarmens bestyrelse, og i adskillige år var jeg også dens formand.

J.R.

Vi er jo i Vestjylland. Der har vel i begyndelsen været en del vanskeligheder med at få folk overbevist om det hensigtsmæssige i at oprette en nymodens ting som en varmecentral?

Br.-M.

Ja, det var der. Jeg husker, at vi engang var til et aftenselskab hos bankbestyrer Kjelst. Snakken gik, blandt andet om fjernvarmen. Pludselig lød det højtlydt fra en kendt dame fra byen: "Ølgod kan aldrig blive enig om at løfte i flok!" - Der blev dødsstille, og så hørte jeg en mand sige: "Shh! - Brandt-Madsen sidder lige inde ved siden af!" Men med tiden blev flere og flere interesserede i vort forehavende, - og damens ord blev grundigt gjort til skamme!

J.R.

Et sted fortæller du, at der, for at projektet kunne realiseres, skulle tegnes medlemmer for mindst 300.000 kr. Havde I i den forbindelse sat medlemsprisen ekstra høj for at sikre jer økonomisk grundlag for projektets gennemførelse?

Br.-M.

Nej da! - Tværtimod!

Ingeniørerne havde udregnet en kubikmeterpris for opvarmede rum, og vi turde ikke andet end at sætte prisen så lavt som muligt, for at sikre os flest medlemmer. Den taktik var vist også god, for ved den første tegning af medlemmer, som ikke var bindende, var der omkring 70, der meldte sig som interesserede. Der var ganske vidst et stykke vej op til de 300.000 kr., som var det magiske tal for etab-

lering af foretagenet. Men det lykkedes os da at nå det.

J.R.

Varmeværkets placering havde vel en vis betydning. Hvorledes fandt I frem til den?

Br.-M.

Ja, det er klart, at varmeværket måtte ligge centralt i byen. Og da vi skulle bruge en del strøm, ville det være fint, om vi fandt en grund nær elværket. Vi havde fået et tilbud fra tømrermester A. Overgaard om at købe hans værksted og grund i Nørregade, og det forhandlede vi flere gange om.

Men en dag, hvor Knudsen, Lars Jensen og jeg var ude for at se på Overgaards grund, så vi forhenværende postbud Haahr gå rundt i sin store have ved siden af. Jeg sagde til de andre, at Haahr da sagtens måtte kunne undvære noget jord til os, og så endda have rigeligt til sig selv. Og beliggenheden ville være ret god for os. Lars Jensen sagde, at det ville være spildt ulejlighed at snakke med Haahr, for han ville ikke sælge.

Alligevel tog jeg turen over hegnet, og det viste sig, at Haahr gerne ville sælge. Vi blev enige om grundkøbet, og der kom værket til at ligge.

J.R.

Varmecentralens fyr blev startet i 1952. Fjernvarmen blev vel en succes?

Br.-M.

Ja, i betragtning af, at der i begyndelsen var 70 interesserede, der meldte sig, og at vi 10 år efter, omkring 1960, havde ca. 200 medlemmer, så må det vel kaldes en succes.

Tilmed havde vi den glæde, at selskabets økonomi, trods en lav varmepris, blev betegnet som meget god.

Vi fik foretaget en uforbindende tegning af borgere, som kunne tænke sig at få indlagt fjernvarme. Der meldte sig 70 interesserede. Ingeniørens folk gik i gang, og fjernvarmen blev et varmt samtaleemne i byen.

De første skridt

Sammen med advokat H. H. Aarreboe fik vi udarbejdet forslag til vedtægter, og den 21. april 1951 indbød vi til stiftende generalforsamling i Ølgod Fjernvarmeselskab.

Ingeniør Henningsen og hans førstemand, ingeniør Pedersen, var til stede samt ingeniør Kristensen fra Varde.

Der mødte 65 af de tegnede 70 medlemmer - en pæn tilslutning.

Ingeniørerne havde udarbejdet et nyt projekt for 70 beboelser. Det var trykt og uddelt til alle medlemmer med tilhørende vejledning og pris for hver enkelt. Kubikmeterprisen for de opvarmede rum var udregnet til 15,60 kr., hvilket blev den pris, der kom til at passe og som vi brugte mange år fremover.

Ingeniør Henningsen anbefalede firmaet Bruun & Sørensen, Århus, som dygtige fjernvarmefolk, dersom projektet skulle virkeliggøres.

Inden afstemningen mindede jeg om de store behageligheder, som vi kunne opnå ved fjernvarme, og gennemgik de alternativer, der var hertil. Nu kunne vi få varme i vore hjem lige så let, som vi fik elektrisk lys og kraft og vandværksvand, blot ved at dreje på et håndtag.

Der fremkom særdeles mange spørgsmål - også ret kritiske, og det var forståeligt nok. Men ved afstemningen blev projektet alligevel vedtaget næsten enstemmigt, - der var vist nok kun én, som stemte nej. Vedtægter blev vedtaget, og ligeledes vedtoges det, at bindende tegning af medlemmer nu skulle foretages, og det blev straks påbegyndt. Der skulle dog tegnes for mindst 300.000 kr., før det var endeligt bindende.

De deltagende ingeniører havde vurderet den lange forhandling med de mange kritiske spørgsmål som noget negativt. Og de var derfor meget forbløffede og lettede over mødets udfald.

Dog var der lang vej endnu, og allerførst skulle de 300.000 kr. nås. Og det må indrømmes, at det i nogen tid lå lige på vippen, hvilket var ret enerverende.

Den 16. maj 1951 mødtes vi til den anden generalforsamling i fjernvarmeselskabet for at forhandle om selskabets start og vælge bestyrelse. Der mødte 45 medlemmer og desuden ingeniør Henningsen og overingeniør Roager fra Århus og desuden en ingeniør fra firmaet Bruun & Sørensen.

Til den første bestyrelse valgtes bankkasserer Lars C. Jensen, J.C. Jacobsen, købmand Knud Knudsen, varmeinstallatør Sigfred Eriksen og H. Brandt-Madsen, som blev formand.

Generalforsamlingen gav bestyrelsen bemyndigelse til at købe grund til varmecentralen samt til at optage de nødvendige lån, og også at opkræve et mindre kontingent til startudgifterne, - det blev på 2

promille af den tegnede kapital, - yderst lempeligt!

Lånesagen endte med lån i Kommunekreditforeningen på 350.000 kr. med kommunegaranti, som kunne afdrages gunstigt med obligationer, indkøbt til gældende ret lav kurs, hvorved kurstabet blev nogenlunde indtjent.

Fra amt og kommune fik vi de nødvendige tilladelser til at grave i gader og fortove og nedlægge rør m.v. - En meget venlig amtsrevisor Lohmann medvirkede ved disse forhandlinger, og også kæmner Rohde var hjælpsom på flere områder.

En eventuel varmecentral skulle gerne have en god beliggenhed midt i byen. Da der skulle bruges en del strøm, var det nok hensigtsmæssigt, at centralen kom til at ligge nær elektricitetsværket, som også rådede over en hel del varmt spildevand, som vi nok kunne bruge.

Vi henvendte os derfor til elektricitetsværket, som min gode ven og nabo, grosserer E. Enevoldsen, var formand for. Imidlertid troede vær-

Det solidariske ansvar ifølge vedtægterne var en anstødssten for de mere bemidlede. Grosserer Enevoldsen fortalte mig, hvorledes en anden kendt erhvervsdrivende i byen havde vist ham listen over de tegnede medlemmer og sagt: "Hvor mange af dem her har evne til at betale for mere end for sig selv, når dette fjernvarmeprojekt kollapse økonomisk? - Hvis vi to fandt på at gå med, kan du nok se, hvem der så kom til at betale gildet for de andre!"

H. Brandt-Madsen

ket ikke på fjernvarmen og ønskede intet samarbejde, hvilket var lidt af en skuffelse, for vi havde også tænkt på mejeriet Hjeddings grund lige over for værket.

Resultatet blev, at vi købte et stykke jord af forhenværende postbud Haahr. Og der kom varmecentralen til at ligge.

Endelig kunne der 2. april 1952 indkaldes til ekstraordinær generalforsamling, hvor der mødte ca. 40 medlemmer.

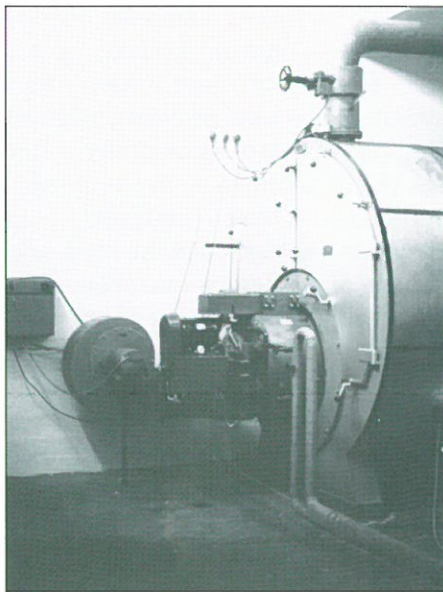
Kommunekreditforeningens lånetilbud blev forelagt, og det blev betragtet som gunstigt for selskabet. Prisstigningerne blev omtalt, og bestyrelsen fik ret til i ganske enkelte tilfælde at give medlemmer fri, som ikke turde gå med af økonomiske grunde. Det blev dog aldrig tilfældet, viste det sig.

Bestyrelsen fik bemyndigelse til at udbyde arbejdet med bygning af varmecentral og alt det øvrige i lukket licitation snarest muligt. Afstemningen lød på 38 ja- og to nejstemmer, endvidere nogle få blanke stemmer - alt i alt ovenud tilfredsstillende.

Endvidere blev de 300.000 kr. tegnet i anlægskapital under mødet.

Licitationen blev afholdt på Ølgod Afholdshotel den 11. juni 1951 og gav ikke anledning til overraskelser, men projektet ville dog beløbe sig til ca. 440.000 kr. - og det manglede der meget i at nå med det antal medlemmer, der til nu var tegnet!

Den 19. juni afholdtes igen generalforsamling med afstemning om, hvorvidt arbejdet skulle sættes igang på de givne vilkår. Det vedtoges med 54 stemmer mod tre og med 'en blank stemme. Den tegnede anlægskapital var nu oppe på

En af fabrikant A. Bolls kedler, fra 1962.

375.000 kr. og det antoges, at endnu flere ville tilslutte sig, så regnskabet kunne hænge sammen.

“Kedelige” problemer

Engang spurgte jeg ingeniør Henningsen, om vi ikke kunne fyre med olie i stedet for med fast brændsel. Jeg kunne ikke frigøre mig for det dårlige indtryk, jeg havde fået af stoker-fyr ved de førømtalte udenbys besøg. Det ville Henningsen gerne gå med til, og bestyrelsen accepterede beslutningen.

Kort efter kom en hel del repræsentanter fra oliefirmaer til mig for at tilbyde olie, hvordan det så ellers var rygtedes. Men Shell fra Fredericia afgav det bedste tilbud, og deres distrikschef Ravn nævnte, at vi ville blive firmaets første fjernvarme-

kunde, - derfor den billige pris!

To Air Oil olieforfyr samt pumper blev købt, og nu var der så kedlerne tilbage. Vi fik besøg af ingeniør P. Hansen fra Allerups Maskinfabrik, der tilbød os to nykonstruerede kedler til en meget fordelagtig pris. Men Henningsen fastholdt, at vi var bundet af licitationen, hvor Recks Opvarmning Co., København, var billigst med kun 36.500 kr. for to kedler. Og deri havde han desværre ret.

Jeg var meget påvirket af det, jeg havde set på vore udenbys ture, og jeg havde fået mistillid til Recks kedler. Men det var jeg ret alene om, for kun J.C. Jacobsen havde været med dengang, og han var alt for rart og fredeligt et menneske til at gøre vrøvl.

Det var netop i disse dage, at varmeinstallatør Sigfred Eriksen ringede til mig og sagde, at han havde besøg af en interessant mand fra Herning, som også gerne ville tale med mig. Jeg kom og traf her for første gang den lidt aldrende fabrikant A. Boll, som på sin fabrik lidt uden for Herning havde udviklet en røgrørsvarmekedel, hvis system var det modsatte af Recks kedler. Den meget tiltalende og vidende fabrikant redegjorde så troværdigt og overbevisende for sit produkts kvalitet, at jeg ærgrede mig meget over, at vi først fik disse oplysninger nu, hvor det var for sent.

I oktober ankom Recks kedel nummer to til Ølgod banegård, og den så utilladeligt skæv ud, men ingeniørerne mente, at det kun var overfladiske fejl, som intet betød for kedlens kvalitet. Dekort kunne ikke gives. Men på det efterfølgende møde på afholdshotellet pressede vi

Reck-folkene til lidt kontantrabat og godtgørelse.

Det viste sig imidlertid, at Reck-kedlerne var svære at rense, og god rensning var påkrævet for god fyringsøkonomi.

Da vi første gang kom til Herning for at købe en kedel hos fabrikant A. Boll, kørte vi, efter at have fået forevist kedlerne, til et af de gode madsteder i byen.

Da jeg så, hvad man var ved at anrette for os af lækkerier og hvilke glas, der var på bordet, bad jeg straks om, at vi forinden forhandlede og underskrev kontrakten om kedlen, hvad fabrikant Boll med et lidt skævt smil gik ind på. Han havde nok tænkt, at vi ville have været lettere at have med at gøre efter spisningen.

H. Brandt-Madsen

Senere - i foråret 1956 - sprang den ene af de to Reck-kedler med stor oversvømmelse til følge. Vi fik omgående kontaktet ingeniør Tscherning fra Reck, overfor hvem vi gav luft for fire års indestængt uvilje mod disse kedler.

Kort efter blev den anden Reck-kedel også defekt og lækkede flere steder. På den baggrund fik vi ved en generalforsamling 10. april bemyndigelse til at foretage en udvidelse af varmecentralen og i den forbindelse købe kedler efter vort skøn.

Bestyrelsen tog kort efter til Herning og købte hos fabrikant A. Boll en ny kedel til levering, når vor udvidelse af varmecentralen på 6½ m var færdig.

Under en forhandling med fabrikant A. Boll om køb af en ny kedel spurgte Hans Hansen, som var ansat på Ølgod Elværk, hvad Boll kunne tænke sig at give for vore "gamle" Reck-kedler. Boll svarede lidt undvigende, at det kunne han vist ikke hjælpe os med, hvorefter den lune Hans Hansen bemærkede: "Det glæder mig. De ville være faldet i min agtelse, hvis de ville have givet penge for det jernskrammel."

H. Brandt-Madsen

Vor lokale smedemester Hjalmar Hansen havde fået til opgave at reparere den sidste Reck-kedel, men han frarådede dette på grund af kedlens dårlige stand.

Igen fik vi besøg af ingeniør Tscherning, som tilbød reparation af kedlen for 8.000 kr., dog uden nogen form for garanti. Efter dette besluttede vi os til også at kassere denne kedel og i stedet købe en ny af A. Boll til en pris af 21.285 kr.

De to nye kedler viste sig at være driftssikre og nemme at passe. De sikrede en fin fyringsøkonomi og har en utrolig holdbarhed, for i skrivende stund - omtrent et halvt århundrede efter - står de to kedler endnu på deres plads i varmecentralen!

Oliefyrene tændes

Det var aftalt, at de to oliefyr skulle tændes og afprøves mandag den 24. november 1952, men frost og isslag forhindrede montøren fra Air Oil i Ballerup i at komme, så vi var nogle, der gik lidt skuffede hjem.

Dagen efter, tirsdag den 25. novem-

En ældre, vred husejer i Nørregade ringede til mig og forbød os strengt at røre hans fortov. Jeg oplyste, at vi havde behørig tilladelse fra kommune og amt til at grave, omtrent som vi ville. Det kunne jeg ikke bilde ham ind, sagde han. Det skulle han nok selv undersøge, og jeg kunne være forvisset om, at det her kunne blive os en dyr historie, for der var dog endnu ret og lov i landet.

Et par uger efter ringede han igen, for nu var de ved at komme forbi hans hus, og nu ville han da med til fjernvarmen, når nu alle de andre også skulle med.

Om jeg aldeles omgående ville sørge for, at han blev medlem!

H. Brandt-Madsen

ber, var der blevet fyldt vand på anlægget, og det hele var trykprøvet. Frygten for, at en del radiatorer i de private hjem ville springe ved afprøvningen, viste sig at være ubegrundet, - der var vist nok kun to, der sprang.

Montør Sørensen startede nu fyrene sammen med Th. Fonager, som var entreprenør Eske Pedersens leder af arbejdet her. Præcis kl. 14.30 ringede Fonager til mig og meddelte, at oliefyrene og kedlerne virkede, og at det til 85 grader opvarmede vand i rørene nu kom tilbage med en temperatur på 65 grader. Nu ville der blive lukket op for fjernvarmen i 6 huse, der allerede var færdigt tilsluttede.

Det var faktisk et stort øjeblik!

I løbet af ingen tid var jeg ilet op på varmecentralen, og sammen med

Lars Jensen iagttog vi, hvordan det brændte fint i de to fyr.

I tiden efter varmecentralens start blev medlemmernes fyringsanlæg koblet til fjernvarmen i hurtigt tempo, og varmforsyningen virkede, som den skulle. Faktisk oplevede vi aldrig nogen forstyrrelse heraf, som forbrugerne kunne mærke, bortset fra en enkelt gang, hvor en oliepumpe sprang, og det var kun et halvt døgn's tid.

Problemer med olieleverance

Foråret 1956 blev en turbulent periode for fjernvarmen, og det begyndte med leveringsbesvær af olie på grund af arbejdskonflikt.

Den 16. marts var begge vore olietanke fyldt op, men Shells distriktchef Ravn i Fredericia meddelte os få dage efter, at nu var der stop for yderligere levering, medmindre vi kunne få en rekvisition fra Arbejdsmændenes Fagforening i Ølgod. Da vi havde det private alderdomshjem i Nørregade som forbruger, og da konflikten nødig skulle gå ud over de gamle og syge, kontaktede vi straks formanden, Berggren i Grønnegade. Han var ikke forberedt på dette, men skrev til København. Den 22. marts fik vi en tilladelse fra Berggren, som blev sendt til Shell, der forelagde rekvisitionen for strejkeledelsen i Fredericia.

Dagen efter var der 11 tons olie på vej til os!

Den 27. marts meddelte Shell, at strejken nu var total. Vi afbrød da hver nat varmforsyningen fra kl. 22 til 07 for at spare på olien. Desuden nedsatte vi udgangstemperaturen om dagen,

hvilket vi averterede om i Ugebladet.

Som et plaster på såret lovede Ravn den 28. marts at skaffe os separat 5 tons let fuelolie fra Esbjerg.

Den 3. april var den svære olie sluppet op, men endnu havde vi godt 8 tons let olie tilbage.

Den 7. april fik vi besked fra DSB om, at et godstog om natten havde koblet en vogn fra med 14 tons svær olie - og uden nogen adresse! - Det var en glædelig overraskelse! - Nu kunne vi klare os til konflikten var forbi.

De 14 tons var nærmest blevet smuglet ud til os fra Shell - og regningen kom da også senere derfra.

Kort efter skete der ting ude i verden, der bragte olietilførslerne i fare. Og i fuldt alvor måtte vi en tid overveje at gå over til brug af fast brændsel.

Jeg var hos et ældre ægtepar, hvor manden var interesseret i at blive tilsluttet fjernvarmen, men han kunne ikke beslutte sig.

Konen sad tavs ved siden af ham og strikkede, og manden spurgte hende flere gange om, hvad de skulle bestemme sig til. Hun sagde hver gang, at det skulle han selv ordne.

Tilslidst så manden rådvild på mig og udbrød: "Hvad skal jeg da gøre?" - Da tog konen ordet og sagde: "Jeg kan sige det på den måde, at hvis det er sådan, at du beslutter dig for at gå med, så vil jeg ikke have noget imod det."

Straks sagde manden lettet: "Så går vi med, - hvor er det, jeg skal skrive under?"

H. Brandt-Madsen

Suezkanalen blev nationaliseret og efter militære operationer spærret for lang tid, hvorefter der måtte bygges kæmpetankskibe til olie-transporterne syd om Afrika.

Trods alle vanskeligheder blev olie-forsyningerne dog opretholdt - skønt med svingende priser!

Udvidelser

Allerede i 1954 måtte vi sige nej til flere medlemsoptagelser uden for det bestående ledningsnet, da vor reserve af fyringskapacitet var opbrugt.

Derfor blev det, som nævnt side 41, i 1956 besluttet at udvide varmecentralen.

Men i 1962 fik vi virkelig noget at spekulere på.

Fra Ølgod kommune fik vi forelagt en plan over en udstykning på 63 byggegrunde, beliggende på Østerbrogårds tidligere jord øst for jernbanen. Her ønskede kommunen, at fjernvarmen skulle lægge rørledninger ud, så de nye husejere kunne tilsluttes og få andel i det samfundsgode, som fjernvarmen nu blev anset for at være.

Planen forekom os dristig og risikabel. Med det byggetempo, som man før havde set i Ølgod, kunne det vare adskillige år, inden den udvidelse kunne betale sig for os. På den anden side var det et prisværdigt initiativ, som kommunen her tog, og som byen i egen interesse burde støtte.

Vi fik Hennelund i Grindsted til at udarbejde et projekt over udvidelsen, som han beregnede til at koste os 220.000 kr. Ligeledes tog vi forhandling med sognerådsformand Alfred Jeppesen om forskellige muligheder for kommunetilskud og

klausul på grundene om fjernvarmepligt. Amtet ville dog kun tillade en garanti for, at vi fik 25 grunde tilsluttet, men samtidig blev der givet et tilsagn fra kommunen på 25.000 kr. til den dyre ledning derud.

Ved en ekstraordinær generalforsamling 27. maj 1962 var der udbredt skepsis over for planen om udvidelsen til Østerbro. Projektet kunne jo let medføre store varmetab, større pumpetryk og dermed forøgede udgifter.

Formanden for fjernvarmen indvendte i den forbindelse, at man ikke kunne være bekendt at svigte de nye beboere.

Resultatet af forhandlingen blev, at udvidelsen blev vedtaget med 33 stemmer mod 14.

I løbet af sommeren 1965 blev planen for en ny tilbygning med kedel og oliefyr bestemt.

På generalforsamlingen 7. december samme år kunne formanden meddele forsamlingen, at der nu var 393 medlemmer og flere på venteliste, at nybygningen var færdig og den nye, store kedel klar til at blive sat i drift. Da vinteren syntes at blive hård, var man særdeles glad for udvidelsen.

Engang blev der diskuteret om et eventuelt løntillæg for kontrol af fjernvarmens måleinstrumenter ved nattetide.

Det var Hans Hansen, der kom med bemærkningen: "Hvorfor skal han have ekstra penge for det? - Han skal vel op alligevel om natten, lige som vi andre!"

H. Brandt-Madsen

ØLGOD TEKNISKE VÆRKER

Noget egentligt samarbejde med vandværket eller med elværket havde vi ikke meget af. Man havde det indtryk, at hvert værk vogtede nøje over sit eget magt-område. Og det kunne virke uheldigt ved opgravninger i gader og fortove, når den ene part ikke vidste, hvad den anden havde i sinde, og der så kunne blive gravet op to gange, hvor man kunne have klaret det med én gang.

Tanken om en fælles ledelse og en fælles arbejdsform trængte sig på.

Fra H. Brandt-Madsen: Da fjernvarmen kom til Ølgod.

Fjernvarmeværkets bestyrelsesformand, den fremsynede H. Brandt-Madsen, havde længe kunnet se det hensigtsmæssige i, at byens tre værker for vand, el og varme fik en fælles ledelse og administration.

I 1965 fik Brandt-Madsen af bestyrelsen bemyndigelse til at søge kontakt med el- og vandværk med henblik på at arbejde frem mod en sådan fælles ordning for værkerne (2/3 65).

Henvendelsen blev positivt modtaget, og værkerne blev enige om, i første omgang at ansætte en fælles driftsleder. Der blev annonceret efter en sådan, og i sensommeren aflagde den bedst kvalificerede ansøger,

ingeniør Ejvind N. Falck fra Kolding, Ølgod et besøg (17/8 65).

En uge senere blev det første fælles bestyrelsesmøde for de tre værker afholdt. Varmeværket havde, som initiativtager til den forestående sammenslutning, indkaldt til mødet, og der indfandt sig tre bestyrelsesmedlemmer fra henholdsvis elværk og vandværk.

Den fælles bestyrelse blev derefter enig om at ansætte ingeniør Falck.

Med hensyn til driftslederens løn valgte man forsøgsvis at fordele udgifterne hertil med 20% til vandværket, 35% til elværket og de resterende 45% til varmeværket (23/8 65).

I slutningen af måneden, den 28. august 1965, var der igen fælles bestyrelsesmøde, hvor der efter en drøftelse om ansættelsens betingelser blev skrevet bindende kontrakt med ingeniør Falck.

Driftslederen skal forestaa Selskabernes daglige Ledelse og forestaa Regnskab og Administration. (28/8 65)

Ejvind N. Falck var nu ansat som de tre værkers fælles driftsleder, og hans løn blev sat til 33.153 kr. årligt.

Ved et fællesmøde 9. august 1966 blev det besluttet med det samme at nedsætte et samarbejdsudvalg for de tre selskaber, med to medlemmer

fra hver af de tre værker og med H. Brandt-Madsen som formand.

I denne bestyrelse deltog, foruden H. Brandt-Madsen, Lars Jensen, Hans Madsen, Tage Thomsen, Hans Skovbo Hansen og Bengt Madsen.

Bestyrelsens opgave var at planlægge *"en fastere sammenknytning af de tre forsyningsområder."* (18/3 67).

Arbejdet bestod blandt andet i at udarbejde og forelægge de tre bestyrelser et udkast til nye vedtægter i relation til det forestående samarbejde.

Disse vedtægter blev godkendt ved generalforsamlingerne i de respektive værker, - i elværket den 28. marts 1968, i vandværket den 11. juli

1968 og i varmeværket den 5. august 1968.

Den første fælles generalforsamling for de tre værker blev afholdt den 14. august 1968.

Dagsordenens 3. punkt var *"- valg af fælles bestyrelse på 7 medlemmer og to suppleanter."*

Samarbejdsudvalgets protokol noterer i forbindelse med dette valg:

"Den nyvalgte bestyrelse af 14/8 1968 tiltræder sin virksomhed straks, naar den har konstitueret sig, og de tre gamle bestyrelser træder tilbage samtidigt."

Dermed var sammenslutningen af de tre værker en realitet, og ØLGOD TEKNISKE VÆRKER skabt!

ELVÆRKETS SKÆBNE

Krigen i Mellemøsten i 1973 resulterede som bekendt i en oliekrise, der også kom til at berøre Ølgod Tekniske Værker.

Eksempelvis måtte man i denne periode fordoble elprisen, fra 14,5 øre pr. kWh før oliekrisen til 27 øre i december 1974

Bortset herfra melder bestyrelsesprotokollerne om en rolig periode uden store problemer.

Tilslutningen til elforsyningen var støt stigende, fra godt 1000 målere i 1973 til omkring 1550 i 1983.

Elværket nedlægges

Men i 1984 randt tiden ud for resterne af det gamle værk.

4. juni 1984 indkaldte bestyrelsen til ekstraordinær generalforsamling vedrørende en nedlæggelse af elværket og samtidig overgang til direkte forsyning fra S.A.E.F.

Tiden var moden til dette træk.

Dels havde elværket det sidste år givet et minimalt overskud. Dels var

Bekendtgørelse om begrænsning af elektricitetsforbruget

§ 1. Elektricitet må ikke anvendes til neden-
nævnte formål:

- a) Lysskilte, facadebelysning og reklamebe-
lysnings.
- b) Oplysning uden for arbejdstid af kontor-,
butik- og udstillingslokaler, herunder vin-
duer og udhængsskabe, med mindre sådan
belysning er påkrævet af sikkerhedsmæs-
sige hensyn som f. eks. for apoteker, pen-
geinstitutter, guldsmede- og juvelerbutik-
ker eller andre særlig udsatte forretnings-
lokaler.
- c) Offentlig og privat udendørs udsmyknings-
belysning, herunder illumination af byg-
ninger, statuer o. lign., julebelysning og
havebelysning.

§ 2. Det påhviler kommuner, amtskommuner og
og andre, der er ansvarlig for belysning af
pladser, gader og veje, efter forhandling
med politi og vejmyndigheder at begrænse
sådan belysning til det omfang, der er strengt
påkrævet af trafikale og sikkerhedsmæssige
grunde.

§ 3. Overtrædelse af bestemmelserne i § 1 straf-
fes med bøde, hæfte eller fængsel i indtil
2 år.
Begås overtrædelsen uagtsomt, er straffen
alene bøde.

§ 4. Bekendtgørelsen træder i kraft onsdag den
21. november 1973.

bestyrelsen kommet under vejrs med, at S.A.E.F. ville oprette en drifts- og anlægsafdeling i enten Tarm eller Ølgod. Skulle den placeres i Ølgod, var det en betingelse, at byen ville overgå til direkte elforsyning fra S.A.E.F.

Afdelingen ville kunne beskæftige 8 mand, hvilket også var af en vis betydning for byen.

Lovgivning

Vand:

Kommunen er vandforsyningsmyndighed (skal godkende takster, vedtægter og regulativer, samt føre tilsyn med vandkvaliteten og vandværkerne, udføre vandforsyningsplanlægning i kommunen og tildele forsyningsområder).

Amtet har tilsynet med grundvandet og udfører tilsyn, overvågning og kortlægning af indvindingsområder. Tildeler vandværkerne kvoter for indvinding.

Den overordnede lovgivning ligger hos miljøministeriet.

Varme:

Kommunen og varmforsyningen skal udføre planlægning af varmforsyningen i kommunen.

Energiministeriet udstikker retningslinier for produktionen via en såkaldt "forudsætningskrielse", hvori der beskrives, hvilke brændsler der tillades den enkelte varmforsyning at benytte.

Energitilsynet fører tilsyn med priser og betingelser og har myndighed til at beordre et varmeværk til at ændre disse, hvis det skønnes nødvendigt.

Energitilsynet er et udvalg, hvor medlemmerne er udpeget af energiministeren, erhvervsministeren og forskellige interesseorganisationer. Det hører organisatorisk under både energistyrelsen og forbrugerstyrelsen.

Ved en eventuel afvikling af det gamle elværk ville værket stå med en formue på godt 2,5 mio. kr., som bestyrelsen ønskede skulle indgå i et fond.

Generalforsamlingens afstemning viste 36 stemmer for en nedlæggelse og 4 imod.

Den 1. oktober 1984 blev det gamle elværk officielt nedlagt, og samtidig overgik Ølgod by efter planen til direkte elforsyning fra S.A.E.F.

Tværgade 7

Elværkets saga er slut. Men den gamle bygning i Tværgade står der stadig - som et monument over en svunden tid.

Ølgod Tekniske Værkers kontor havde oprindeligt haft til huse i varmecentralen (15/2 66). Men der var trangt (11/1 72).

Derfor blev det vedtaget at ombygge og indrette den gamle elbygning til fremtidig kontor- og konferenceafdeling. Og i 1973 kunne de nye lokaler tages i brug.

De samlede udgifter ved ombygningen beløb sig til 68.483 kr.

I 1978 blev der indrettet et nyt mødelokale i administrationsbygningen (29/1 79). Den voksende arbejdsmængde for de tre værker, der nu havde til huse her, krævede mere plads.

Med pietetsfølelse har man bibeholdt husets ydre i stort set sin oprindelige skikkelse.

I det indre, i det store mødelokale, hvor i sin tid dieselmaskinerne stod, kan man stadig se kranen, som blev opsat i 1931 (se side 15). Fotostater med billeder fra elværkets storhedstid pryder væggene i det lyse rum.

Væguret

I det lille mødelokale, ud mod haven, hænger et højt, smukt vægur.

På urskiven står initialerne G.B., dvs. Gustav Becker, et gammelt velrenommeret tysk urfirma, der i 1930'erne blev opkøbt af firmaet Junghans.

Det fine ur blev efter sigende foræret elværket af husets bygmester. (Se side 15 og 48).

DET NYE VANDVÆRK

Den første større opgave, bestyrelsen i det nystiftede Ølgod Tekniske Værker blev stillet overfor, vedrørte vandforsyningen.

Som omtalt side 33 havde flere nye boringer efter vand i midten og slutningen af 1960'erne ikke givet et tilfredsstillende resultat.

Nu forsøgte man sig uden for bygrænsen, og prøveboringer i Bøllund viste sig meget positive. Derfor besluttede man sig for at bygge et nyt vandværk her.

I første omgang købte bestyrelsen en grund til værket af Søren Østergaard, Bøllund, for 2.000 kr. (11/6 69).

Det nye anlæg blev projekteret af firmaet A/S Krüger & Co., der også indgav et tilbud på opførelsen. Tilbuddet, der lød på 615.000 kr., blev accepteret af bestyrelsen.

Byggeriet gik nu i gang, og 15. december 1971 blev vandværket officielt afleveret. Indtil da blev forbrugerne forsynet fra det gamle vandværk.

I første omgang blev der opstillet to

pumper med en kapacitet på 110 kubikmeter vand pr. time. Da forbruget lå på 800 kubikmeter i døgnet, var der rigelig reserve.

De samlede anlægsudgifter beløb sig til 825.000 kr. (11/1 72).

Landdistrikterne

Det nye vandværk virkede fuldt ud tilfredsstillende og leverede vand af særdeles god kvalitet.

Det rygtedes!

Og flere husstande uden for vandværkets leveringsområde, altså i landdistrikterne, henvendte sig nu til værket for om muligt at blive tilsluttet dette.

Bestyrelsen afslog i begyndelsen disse henvendelser, "*idet vi principielt tog beslutning om at følge den linie, at vort forsyningsområde skulle dække det af Ølgod byråd til enhver tid afsatte inden for dispositionsplanområdet.*" (25/1 73).

Denne afgørelse blev senere indklaget for Landvæsenskommissio-

nen, der ved et møde 8. juni 1972 gav de klagende medhold.

Der blev af kommissionen ikke fastsat nogen egentlig forsyningsgrænse for vandværket, så for at modvirke en spredt udbygning af ledningsnettet, valgte bestyrelsen at avertere for at få et overblik over, hvem og hvor mange i landdistrikterne, der måtte være interesserede i at blive koblet på nettet. I første omgang meldte 34 sig som potentielle aftagere.

Landvæsenskommissionens afgørelse betød selvsagt en økonomisk lussing for vandværket.

Ved generalforsamlingen 14. december 1973 konkluderede formanden, at der nu i landdistrikterne var tilsluttet 36 forbrugere, der var nedlagt ca. 18 km. vandledning, årsforbruget var steget fra i 1972 260.000 kubikmeter til i 1973 315.000 kubikmeter, og de samlede investeringer i landdistrikterne sneg sig op på 305.000 kr.

De små vandværker

På samme tidspunkt, i 1973, henvendte også Strellev Vandværk sig til Ølgod Vandværk for om muligt at opnå et samarbejde. De frafaldt dog senere dette ønske og begyndte i stedet at udvide deres eget værk (7/3 73).

Derimod blev Grønfelt Vandværk i 1986 optaget som medlem med én stemme.

Betingelserne var følgende: Ølgod Vandværk leverede vand til deres værk, hvor der var en brønd med vandmåler, og der betaltes således efter forbrug.

I realiteten fortsatte Grønfelt Vandværk sit virke, og de skulle også fortsat selv sørge for vedligeholdelse af deres rørledninger.

I 1988 blev der indgået kontrakt med to små vandværker om tilslutning til Ølgod Vandværk. De to værker lå i Agersnap og Hjedding.

Kontrakterne blev indgået på samme vilkår, som da Grønfelt blev tilsluttet, dvs. Ølgod Vandværk leverede vand til en brønd med måler. Alle udgifter ved etableringen betaltes af det tilsluttende vandværk.

Udvidelser og nye boringer

Ved generalforsamlingen 29. januar 1979 blev man enige om, som følge af den store udvikling i området, at udvide vandværket i Bøllund med ca. 600 kubikmeter rentvandsbeholder og større filterkapacitet.

A/S Krüger, der i sin tid, 1971, havde opført vandværket, udarbejdede licitationsmaterialet.

Arbejdet blev overdraget Tjærborg Industri, påbegyndt i efteråret 1979 og afsluttet sommeren 1980. Udvidelsen kom til at koste ca. 900.000 kr.

I foråret 1997 så man sig nødsaget til at foretage nye boringer efter vand, da vandet i de gamle boringer var ved at nå grænsen for nitratinhold og pesticider.

I 170 m dybde blev der fundet godt vand med meget lidt jern og mangan og ingen nitrit (13/8 97).

"Vi har nok aldrig i Ølgod haft så godt drikkevand, som vi har i øjeblikket," -

konkluderede bestyrelsesformand Ove Kristensen ved generalforsamlingen 19. august 1998.

85-års fødselsdag

10. oktober 1999, på vandværkets 85-års fødselsdag, åbnede huset sine døre, så alle, der havde lyst, kunne se det nyrenoverede værk, få sig en snak og også en lille forfriskning - vist ikke kun vand! (9/8 00).

Hvad med vandtårnet?

Med indvielsen af det nye vandværk i 1971 blev det gamle værk - og dermed også vandtårnet - overflødig.

Vandpriser

I 1993 vedtog folketinget en skatte-reform som indebar, at drikke-vand blev beskattet med 1 kr. pr. kubikmeter i 1994, stigende med 1 kr. pr. år til 1998, hvorefter afgiften ville være 5 kr. pr. kubikmeter.

I 1991 betalte forbrugerne i Ølgod 625 kr. om året for 200 kubikmeter vand.

I 1997 kostede 200 kubikmeter 2.270 kr., - en stigning på 263% (13/8 97).

I 1972 vedtog bestyrelsen for Ølgod Tekniske Værker at overlade både vandtårn og grund vederlagsfrit til de, der ville sørge for en bevaring af tårnet.

I den anledning henvendte bestyrelsen sig til byrådet i Ølgod, som imidlertid ikke viste interesse for sagen (11/1 72).

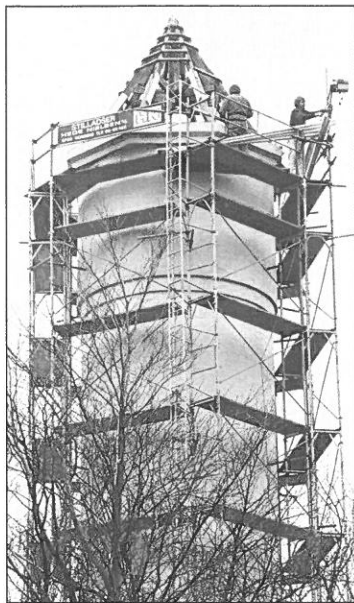
Tanken, at jævne tårnet med jorden og sælge arealet til byggegrunde, blev strejfet (16/8 89), men dog fejlet af bordet igen under henvisning til, at det smukke tårn måtte bevares som byens vartegn.

Bestyrelsen besluttede da for egne midler, at lade tårnet restaurere og derefter overdrage det og grunden til kommunen mod at denne forærede Ølgod Tekniske Værker en industrigrund (16/8 89). Men heller ikke den idé vandt gehør hos kommunen (29/8 90).

Resultatet blev, at Ølgod Tekniske Værker lod tårnet restaurere for omkring 200.000 kr., hvorefter det blev solgt til Ølgod Museum for 1 kr! - Samtidigt blev der oprettet et vedligeholdelsesfond.

Vandtårnet - vartegn og museum

Vandtårnet blev bevaret - heldigvis! Det smukke, slanke og harmoniske

Vandtårnet under restaurering.

tårn hæver stolt sin røde hat over de lave huse, som en hilsen til de vejfarende, der kører forbi eller agter at gæste byen.

Tårnet og pumpehusene er tilgængelige i sommermånederne.

Her er der ophængt plancher med billeder og tekst, der fortæller vandværkets historie.

I det nyeste pumpehus fra 1948, som var i brug til begyndelsen af 1980'erne, er det gamle pumpeværk bevaret og intakt. (Se side 32)

Der hersker en ro og en fred over området og i de kølige bygninger, som tavse fortæller deres historie til den, der har øren at høre med!

Status

Ølgod Vandværk forsyner i dag 2.250 forbrugere, heraf 275 uden for byzonen. Af sidstnævnte gruppe er der omkring 45 landbrug med dyrehold. Forsyningen sker via 50 km relativt nye plasthovedledninger. Dertil kom-

mer et ukendt antal km stikledninger af blandet kvalitet. På landet ligger forholdsvis nye plastledninger, hvorimod der i byen er mange gamle jernrør. Alligevel anser Ølgod Tekniske Værker ledningsnettet for at være i en ret god stand, idet vandtabet er nede på omkring 2%.

Vandindvindingen er faldet fra omkring 635.000 kubikmeter i 1992 til ca. 400.000 i 2002, hvilket helt sikkert kan tilskrives opsætningen af vandmålere, indførslen af vandskatten og ledningsafgiften. Det betyder, at Ølgod Vandværk har en kapacitet, der kan forsyne 1.000 til 1.500 flere forbrugere, end der er tilsluttet i dag. Vandkvaliteten er god. Efter at vandværket i 1998 begyndte at forsyne forbrugerne med vand fra de 120 til 180 m dybe borer, har de lovbe-falede regelmæssige analyser vist, at vandet er førsteklases, med en hårdhedsgrad på 12, dvs. middelhårdt.

EN FJERNVARME MED VOKSEVÆRK

Varmeværket kom også til at mærke konsekvenserne af mellemøstkrisen i 1973.

19. november 1973 udsendte Handelsministeriet en bekendtgørelse, hvorefter der med virkning fra 21. november kun måtte leveres 75% af den hidtidige varmeproduktion (14/12 73).

Det var den ene konsekvens!

Den anden vedrørte den meget store prisstigning på olie, der fulgte i kølvandet på krisen.

Prisen på olie steg fra 173 kr. pr. ton i oktober 1973 til 560 kr. pr. ton i januar 1974. For forbrugerne betød det en forhøjelse af varmeregningen fra gennemsnitligt 1,28 kr. pr. kubikmeter varmt vand i 1972 til 4.80 kr. i 1975.

I 1978 blev der lagt en statsafgift på 80 kr på hver ton fyringsolie, hvilket for forbrugerne betød en stigning i varmeudgifterne, der nu beløb sig til 5,60 pr. kubikmeter (29/1 79).

I 1979 fulgte yderligere en olieafgift til staten - osv.

HTH

For at drøje på den dyre olie, indgik Ølgod Tekniske Værker i 1975 en overenskomst med virksomheden HTH (-køkkener) om levering af overskudsvarme fra afbrændingen af deres spildprodukter (10/12 75).

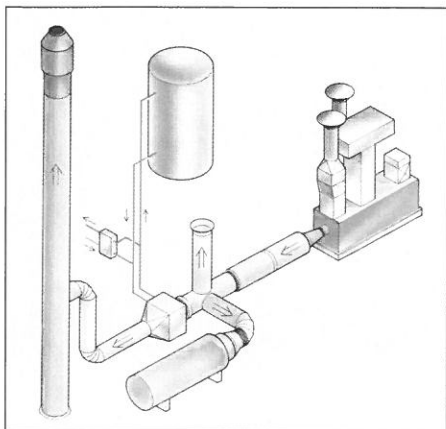
I 1980 leverede HTH således omkring 27% af den udsendte varme.

I november 1980 begyndte firmaet Vesterby Paneler ligeledes at levere varme, og i 1981 producerede de to virksomheder tilsammen omkring 33% af varmen til Ølgod by (4/1 82).

Flis-kulfyr

Den dyre olie, der fra 540 kr. pr. ton i 1979 var steget til 970 kr. i 1980, fik i denne periode bestyrelsen for Ølgod

Skematisk tegning af kraftvarmeværket.

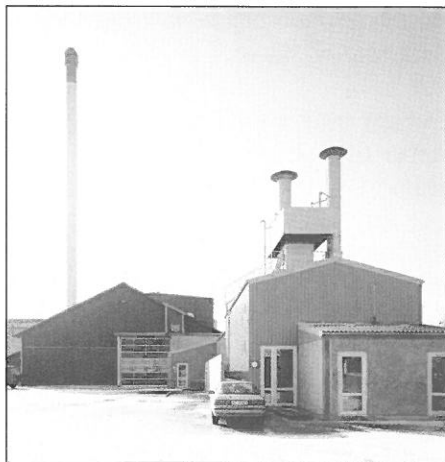
Tekniske Værker til at tænke i alternative baner.

Kunne man eventuelt udnytte affaldet fra ESØ? Ville et mindre kraftvarmeværk i Ølgod være en ide? (12/1 81).

Hvad med et kulfyr?

På en ekstraordinær generalforsamling den 8. juni 1983 blev det vedtaget at etablere et kombineret flis-kulfyreanlæg (16/1 83).

Man gik straks i gang med byggeriet, og i slutningen af 1984 stod det klar. Pris: 5,7 mio. kr.

Kraftvarmeværket.

Dagsprisen på olie var på dette tidspunkt steget til 2.605 kr. pr. ton, medens kulprisen var 715 kr. pr. ton. Til fyring blev der anvendt et blandingsprodukt bestående af 20% flis og 80% kul (13/1 86).

Etableringen af det nye fyr betød for forbrugerne, at varmen nu kostede 12 kr. pr. kubikmeter. Med olie alene ville prisen have været 18 kr. pr. kubikmeter. For et énfamiliehus på 300 kubikmeter betød det en årlig besparelse på ca. 1.800 kr.

Naturgas-Syd

I 1988 henvendte Naturgas-Syd sig til Ølgod Tekniske Værker med henblik på eventuel levering af gas til varmeværket.

Resultatet af denne henvendelse blev, at værket skrev kontrakt med Naturgas-Syd om levering af 600.000 kubikmeter gas årligt over en 5-årig periode.

Investeringen på gasanlæg og EDB-styring af dette blev ca. 1 mio. kr. (16/8 89).

Varmeplan 2000

Energiministeren udsendte i marts 1990 en ny varmeplan, der påbød, at Ølgod Tekniske Værker inden 1. januar 1994 skulle være overgået til kraftvarme, dvs. produktion af el og varme samtidigt.

I april samme år fik Ølgod Tekniske Værker en henvendelse fra firmaet Vølund og Ølgod Grønt vedrørende et samarbejde omkring et kraftvarmeværk. Ølgod Grønt ville i så tilfælde kunne udnytte varmen om sommeren til tørring af græs.

Oplægget fra Vølund og Ølgod Grønt gik ud på følgende:

Der ville blive oprette et energiselskab bestående af Ølgod Tekniske Værker, Vølund og Ølgod Grønt, som et aktieselskab. Selskabet skulle sælge el til Vestkraft hele året, varme

Bestyrelsen besluttede derfor at deltage i driftsselskabet Ølgod Energiselskab A/S (29/8 90).

Anlæggets opførelse beløb sig til ca. 25 mio. kr.

To brag

Året startede så at sige med et brag, ja nærmere to!

Den 26. juni 94 kortsluttede generatoren på kraftvarmeværket med et brag. Vi måtte have reparatører fra England sendt over, men der var ikke noget at gøre - generatoren måtte afmonteres og sendes til reparation i England.

Det næste brag kom tre dage senere, da et kraftigt tordenvejr ødelagde så at sige alt, hvad vi havde af elektronik.

Hvis HTH ikke havde leveret varme, havde byen været uden varme i to dage, for intet fungerede, og alle leverandører havde ferielukket!

**Fra Ove Kristensens
beretning ved generalforsamlingen 15. august 1995.**

til Ølgod Grønt til græstørring om sommeren og varme til Ølgod Tekniske Værker om vinteren.

Der ville således ikke blive tale om spildvarme i forbindelse med elproduktionen. Al energi ville blive udnyttet.

Etableringen ville for Ølgod Tekniske Værker betyde en væsentlig besparelse i forhold til at værket selv skulle have opført et sådant anlæg.

Kraftvarmeværket skulle vise sig at blive en dyr fornøjelse for Ølgod Tekniske Værker.

Ved den ordinære generalforsamling 13. august 1997 udtalte formanden:

"Kraftvarmeværket har ikke vist sig at være den gevinst, som vi håbede. Gasturbinen er en meget dyr maskine at holde kørende, og de økonomiske forudsætninger, der lå til grund for driften og samarbejdet med Ølgod Grønt, kan slet ikke holde.

Vi har derfor i januar 1996 opsagt aftalen med Ølgod Grønt for at forhandle en ny aftale. Men disse forhandlinger har ikke ført til en løsning på problemet, så tidligt i dette forår har vi anmodet vores advokat om at starte en voldgift mod Ølgod Grønt, således at vi kan få en afgørelse på uoverensstemmelserne.

Det første indledende møde i voldgiften blev afholdt d. 1. juli her i år, så på nuværende tidspunkt er der ingen afklaring på noget."

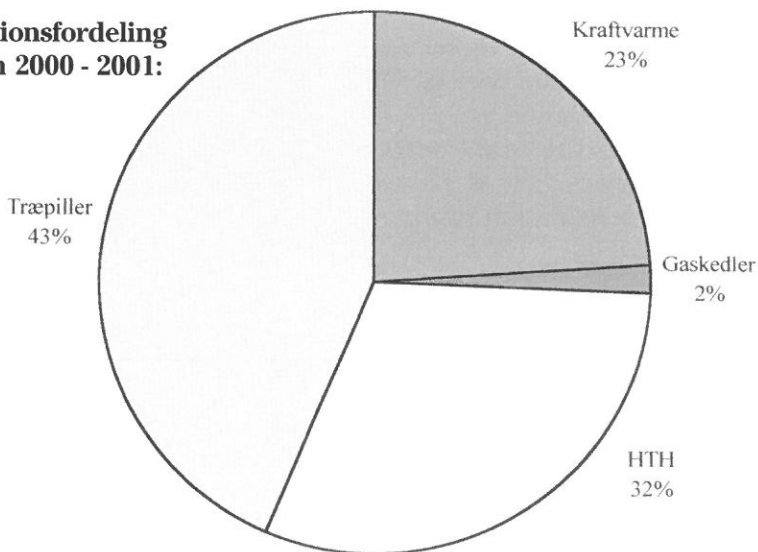
Det var nødvendigt med en voldgift i dette tilfælde, idet kontrakten med Ølgod Grønt var uopsigelig i 15 år.

En voldgiftsret blev udpeget i foråret 1998, og selve voldgiften bestemt til at finde sted 2., 3. og 4. december.

Da denne blev afsagt, viste den sig at være en klar sejr til Ølgod Grønt.

Ølgod Fjernvarmeselskab skulle overholde de indgåede kontrakter i

Produktionsfordeling sæsonen 2000 - 2001:

hele deres løbetid. Og for at føje spot til skade, blev selskabet også dømt til at betale sagens omkostninger, 1.040.000 kr. (25/8 99).

Træpiller i kulfyr

Gennemsnitsprisen for 1 kubikmeter gas var i året 2000 steget til 4,45 kr. For at undgå virkningen af de høje gaspriser begyndte varmeværket at bruge det gamle kulfyr til afbrænding af træpiller.

Prisen var - for samme energimængde som én kubikmeter gas - 1,90 kr., altså under det halve!

Ved at fyre med træpiller kunne værket for tredje år i træk bibeholde uændret varmepris for forbrugerne (15/8 01).

Status

Ølgod Fjernvarmeselskab forsyner i

dag ca. 1.550 forbrugere i Ølgod med varme, hvilket er omkring 97% af varmebehovet for byen.

Forsyningen sker gennem 27 km hovedledning og 21 km stikledninger.

For at forsyne Ølgods borgere med varme skal der produceres ca. 40.000 MWh om året. Denne energi bliver sendt rundt i byen via omkring 800.000 tons vand.

Varmetabet i ledningerne ligger omkring 25% af den varme, der sendes ud fra værket. Det ser måske voldsomt ud, men det er faktisk kun nogle få procent større, end det ville have været, dersom alle ledninger havde været nye. Det betyder, at af de 40.000 MWh, der sendes ud fra værket, er det kun de 30.000, som bliver målt hos forbrugerne.

Brændselspriserne varierer meget indbyrdes, og de senere år har bio-brændsler været betydeligt billigere

end både naturgas og olie.

Ølgod Fjernvarmeselskab har derfor forsøgt at lægge så meget som muligt af produktionen over på bio-brændsel og spildvarme.

Som det ses af diagrammet forrige side, er det kun ca. 25% af varmen, som er produceret på naturgas.

Driftledere og -assistenter

Ejvind N. Falck (se side 45) blev den daglige leder af de tre værker fra 1965 til 1985.

Driftsbestyrer Th. Fonager, der var blevet ansat ved varmeværket 29. januar 1953, trådte ved Falcks tiltræden tilbage.

Frode Jensen (se side 17) var i sin tid blevet ansat som bestyrer af elværket.

I forbindelse med Ejvind N. Falcks ansættelse blev det af selskabets bestyrelse besluttet at:

Frode Jensen havde meddelt at han opsiges sin stilling senest 1.10.69, - (16/4 69).

Frode Jensen bevilges kr. 3.000 - som overrækkes ham på fødselsdagen og skal betragtes som både fødselsdagsgave og afskedsgave, - (efterløn) - (13/8 69).

Frode Jensen er fratrådt i år - tak til Frode Jensen. (9/2 70)

Ejvind N. Falck.

"Den nyansatte driftsleder får til opgave at forestå den daglige ledelse og administration af selskabernes virksomhed, dog således, at elforsyningens område i så stor udstrækning som muligt foreståes af Frode Jensen." (27/8 65).

Dermed var Frode Jensens stilling ved elværket sikret, og han blev her til 1969.

Smed Alfred Lauridsen (se side 32) var efter P. Buhls opsigelse i 1961 blevet bestyrer af vandværket.

Og ved varmeværket var Bent Hørslev Nielsen 2. februar 1963 blevet ansat som driftsassistent.

For dem begge kom det til at gælde, at de kunne fortsætte deres arbejde ved værkerne, men under andre betingelser end tidligere, som følge af de ændrede forhold:

"Hans Madsen skulle til næste møde i

samarbejde med Falck udarbejde kontraktudkast over lønforhold og ansættelsesforhold for Alfred Lauridsen og Bent H. Nielsen." (14/8 68).

Såvel Alfred Lauridsen som Bent Hørslev Nielsen accepterede den nye kontrakt, dog med den tilføjelse, at de ønskede deres vagt nedsat fra hver anden til hver tredje weekend (20/8 68).

Ved et efterfølgende møde blev kontrakterne underskrevet, og samtidig blev elektriker Marius Højrup indsat i weekend-vagtordningen.

Marius Højrup er stadig ansat ved Ølgod Tekniske Værker, i dag som driftsassistent.

I 1979 ansatte Ølgod Tekniske Værker John E. Jessen som driftslederassistent med ansættelse fra 1. september (9/7 79).

John Jessen kom fra en stilling ved Kommune Kemi i Nyborg, og tanken

var, at han skulle aflaste Ejvind Falck i det daglige arbejde (7/1 80).

Men allerede 30. marts 1982 opsagde John Jessen sin stilling, idet han havde søgt og fået en stilling som driftsleder ved Assens Fjernvarmeselskab.

Det kom sådan set lidt bag på os. Vi havde indtryk af, at Jessen var glad for sin stilling her, og vi syntes også han gjorde et godt stykke arbejde for os. Vi kunne imidlertid ikke gøre noget ved opsigelsen som sådan, og vi vil håbe, at John Jessen er glad for sit fremtidige arbejde i Assens. (10/1 83).

Hvori består en driftsleders arbejde?

Leif Pedersens baggrund og uddannelse er omfattende.

Hans basis er en klejnsmede- og maskinmesteruddannelse. Desuden er han merkonom i driftsledelse og har autorisation som el- og VVS-installatør. Endelig har han autorisation til store gasanlæg, foruden kedelcertifikat.

Leif Pedersens overordnede arbejde er at forestå værkets drift og anlæg, og endvidere administrere dets vand- og varmforsyning.

Rent praktisk består dette arbejde i at sørge for en rationel, økonomisk,

Leif Pedersen.

energiøkonomisk og miljørigtig (varme-) produktion til brugerne. Endvidere skal driftslederen planlægge vedligeholdelsen af produktionsanlægget og ledningsnettet.

Skrivebordsarbejdet kræver også sin tid. Der skal nemlig til stadighed være myndighedskontakt, hvilket

igen indebærer indberetning til diverse instanser: kommune, amt, miljø- og energiministerium m.v. Endelig indebærer driftsleders job forberedelse og deltagelse i møder med bestyrelsen for Ølgod Tekniske Værker, som til stadighed skal holdes ajour med lovgivning, viden og erfaring fra branchen.

Der skal herfra i aften lyde en stor og varm tak til dig, Falck, for det, du har udrettet for værkerne. Du afleverer et veludbygget og fuldt moderne vand- og varmeværk - og det er økonomisk stærke værker.

Tak for alt det arbejde, du har lagt i værkernes drift. Der er ikke nogen af vore naboværker, som kan komme på højde med det, du har udrettet her. Og det gælder såvel anlæggene som levering af billig varme til forbrugerne.

Tak, Falck, og vi ønsker for dig og din hustru, at I må få et godt og langt otium.

Samtidig vil jeg gerne benytte lejligheden til at præsentere vor nye driftsleder, Leif Pedersen.

Vi byder dig velkommen til arbejdet som leder af de tekniske værker. Vi håber, at vi ved vort valg af dig som driftsleder efter Falck, fortsat må kunne se vore værker velplejede og veldrevne til gavn for vore forbrugere.

Vi håber, du må få et godt forhold til vore medlemmer, så de føler sig velkomne på kontoret og at du må få tid til at høre på de problemer, de eventuelt måtte have. Der skal jo som bekendt gerne to til at løse et problem.

Held og lykke i dit nye arbejde her!

**Regnar Hundebøl,
ved generalforsamlingen 13. januar 1986.**

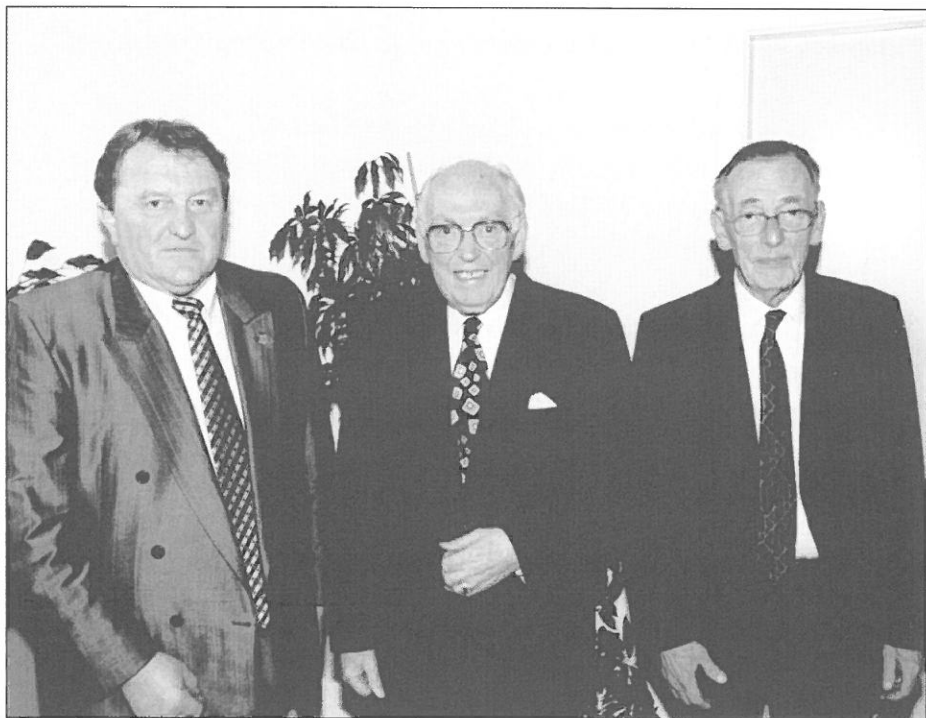
21. april 1951 - 21. april 2001

D. 21. april i år var det 50-års dagen for stiftelsen af Ølgod Fjernvarmeselskab. Vi havde valgt at fejre dagen med at invitere alle forbrugere til "åbent-hus" i Tværgade, hvor vi havde afspærret gaden og opstillet et festtelt. Og det var rigtig dejligt at se, at omkring en 5-600 af vore forbrugere havde efterkommet invitationen.

Vi havde også den store fornøjelse, at selskabets første formand, fhv. isenkræmmer H. Brandt-Madsen, deltog i festlighederene. Der er nok ikke mange selskaber, der kan prale af at have deres første formand med til 50-års jubilæet. Jeg kan da lige indskyde her, at der kun har været 5 formænd i de forløbne 50 år. Vi synes selv, at det var en vellykket dag, når vi ser på, hvor mange, der deltog, og den interesse, der blev udvist. Vi fik en god fjernvarmesnak med mange af vore forbrugere.

Vi valgte at fejre jubilæet på denne måde for at pointere, at vi er et forbrugerejet selskab.

***Fra Ove Kristensens beretning ved
generalforsamlingen 15. august 2001.***

Fra jubilæet 21. april 2001. Fra venstre: Ove Kristensen, H. Brandt-Madsen og Erik Gertov.

Til festen ved Fjernvarmeværkets 50 års Jubilæum

Mel.: Nina kære Nina

**Her i Ølgod storby der fandtes "vise mænd"
og om de ku`tænke- jeg må sige: Hille mænd
De fik den varme tanke - at bygge varmeværk
så kvinden ku`sig klare- ja og næsten uden særk.**

**Ølgod kære Ølgod- du blev gennemgravet møj
skovl og spade skærpes - af en flok i arbejdstøj
kanaler var vort image- ja på næsten hollandsk vis
og rør man "insolered" med et nik til oliens pris.**

**Det var den indre kerne - som i røret først fik tryk
og sidenhen fik "Skrænten" og kvarterer ryk for ryk
I dag der glædes alle - ved et drej på hanens knap
og det med tørv og brunkul - er jo ikke værd " en klap".**

**Energi og kunsten- ja det følges næsten ad
stigningstakten er der; men den gør mig ikke glad
selvom vi prøver kullet - lidt flis og megen gas
så kommer statsafgiften - og den gør mig utilpas!**

**Her på denne aften - hører der en hyldest til
adressen er Brandt-Madsen - som den just skal stiles til
han var i "støberiet" - da ideen den blev skabt
og blev den første formand- ham der ikke gav fortabt!**

**Visen nu jeg slutter- luk nu alle hanen op
Hurra skal nemlig brage - for et fællesskab i top
3 korte og det lange - ja alle op at stå
for ØTV skal leve - og med Leif det godt vil gå!**

BESTYRELSENE

Formænd for bestyrelserne 1951-2002

1915-1970	H. Brandt-Madsen
1970-1977	Hans Madsen
1977-1984	Erik Gertov
1984-1994	Regnar Hundebøl
1994-	Ove Kristensen

Bestyrelsesmedlemmer 1951-2002

H. Brandt-Madsen	
Lars Jensen	+
J.C. Jacobsen	+
Knud Knudsen	+
Sigfred Eriksen	+
Hans Hansen	+
Holger Nielsen	+
Tage Thomsen	+
Aage Holmberg	+
Søren Frederiksen	+
Johannes Kjærgaard	+
Hans Madsen	+
Hans Skovbo Hansen	
Aage Dahl	
Bent Masdsen (Bengt Bengtsson)	
Bent Bach Andersen	
Osmund Osmundsen	
Lars P. Lydixen	
Knud Østergaard	
Erik Gertov	
Ulrik Warberg	
Svend Pedersen	
Regnar Hundebøl	+
Anton Nielsen	
Ove Kristensen	
Henry Buhl	
Peter Jepsen	

Knud Krogsgaard
Arne Jensen
Ole Christensen
Per Lange Andersen
Peter Buhl
Torben Bersang

Bestyrelser i Ølgod Fjernvarmeselskab 1951-2002

Bestyrelsens formand er nævnt
først.

1951-1953

H. Brandt-Madsen	issenkræmmer
Lars Jensen	bankkasserer
J.C. Jacobsen	tricotagehandler
Knud Knudsen	købmand
Sigfred Eriksen	VVS-installatør

1953-1959

H. Brandt-Madsen	issenkræmmer
Lars Jensen	bankkasserer
J.C. Jacobsen	tricotagehandler
Knud knudsen	købmand
Hans Hansen	el-assistent

H. Brandt-Madsen.

1959-1960

H. Brandt-Madsen	issenkræmmer
Lars Jensen	bankkasserer
J.C. Jacobsen	tricotagehandler
Hans Hansen	el-assistent
Holger Hansen	skræddermester

1960-1964

H. Brandt-Madsen	isenkræmmer
Lars Jensen	bankkasserer
Hans Hansen	elassistent
Holger Nielsen	skræddermester
Tage Thomsen	møbelhandler

1964-1966

H. Brandt-Madsen	issenkræmmer
Lars Jensen	bankkasserer
Holger Nielsen	skræddermester
Knud Knudsen	købmand
Aage Holmberg	elinstallatør

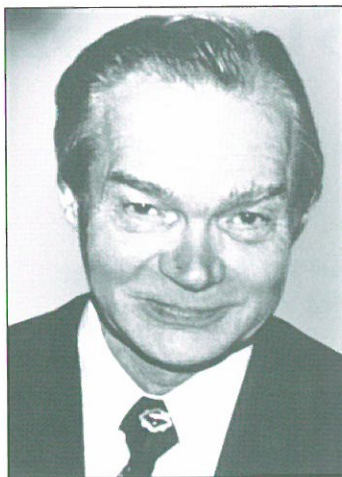
1966-1968

H. Brandt-Madsen	issenkræmmer
Lars Jensen	bankkasserer
Holger Nielsen	skræddermester
Knud Knudsen	købmand
Søren Frederiksen	lærer/fabrikant

1968

H. Brandt-Madsen	issenkræmmer
Lars Jensen	bankkasserer
Knud Knudsen	købmand
Søren Frederiksen	lærer/fabrikant
Johannes Kjærgaard	frisør

14. august 1968 sammenslutning af bestyrelserne for Ølgod Elektricitetsværk, Ølgod Vandværk og Ølgod Fjernvarmeselskab. Samtidig udvides bestyrelsen til 7 medlemmer.

Hans Madsen.

1968-1970

H. Brandt-Madsen	issenkræmmer
Lars Jensen	bankkasserer
Hans Madsen	revisor
Hans Skovbo Hansen	arkitekt
Tage Thomsen	møbelhandler
Aage Dahl	direktør
Bent Madsen	fabrikant

1970-1971

Hans Madsen	revisor
Lars Jensen	bankkasserer
Tage Thomsen	møbelhandler
Aage Dahl	direktør
Bent Bach-Andersen	kommuneingeniør
Osmund Osmundsen	bankprokurist
Lars P. Lydixen	trafikassistent

1971-1974

Hans Madsen	revisor
Lars Jensen	bankkasserer
Aage Dahl	direktør
Bent Bach-Andersen	kommuneingeniør
Osmund Osmundsen	bankprokurist
Lars P. Lydixen	trafikassistent
Knud Østergaard	forretningsfører

1974-1976

Hans Madsen	revisor
Lars Jensen	bankkasserer
Bent Bach-Andersen	kommuneingeniør
Osmund Osmundsen	bankprokurist
Lars P. Lydiksen	trafikassistent
Knud Østergaard	forretningsfører
Erik Gertov	apoteker

1976-1980

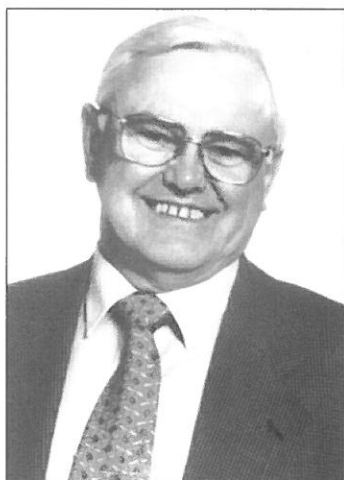
Erik Gertov	apoteker
Lars Jensen	bankkasserer
Bent Bach-Andersen	kommuneingeniør
Osmund Osmundsen	bankprokurist
Knud Østergaard	forretningsfører
Lars P. Lydiksen	trafikassistent
Ulrik Warberg	advokat

1981-1983

Erik Gertov	apoteker
Bent Bach-Andersen	kommuneingeniør
Osmund Osmundsen	bankprokurist
Knud Østergaard	forretningsfører
Ulrik Warberg	advokat
Svend Pedersen	udlånschef
Regnar Hundebøl	fabrikant

1983-1984

Erik Gertov	apoteker
Bent Bach-Andersen	kommuneingeniør
Osmund Osmundsen	bankprokurist
Ulrik Warberg	advokat
Svend Pedersen	udlånschef
Regnar Hundebøl	fabrikant
Hans Madsen	revisor

*Erik Gertov.**Regnar Hundebøl.***1980-1981**

Erik Gertov	apoteker
Lars Jensen	bankkasserer
Bent Bach-Andersen	kommuneingeniør
Osmund Osmundsen	bankprokurist
Knud Østergaard	forretningsfører
Ulrik Warberg	advokat
Svend Pedersen	udlånschef

1984-1987

Regnar Hundebøl	fabrikant
Erik Gertov	apoteker
Bent Bach-Andersen	kommuneingeniør
Ulrik Warberg	advokat
Svend Pedersen	udlånschef
Hans Madsen	revisor
Anton Nielsen	VVS-installatør

1987-1988

Regnar Hundebøl	fabrikant
Erik Gertov	apoteker
Ulrik Warberg	advokat
Svend Pedersen	udlånschef
Hans Madsen	revisor
Anton Nielsen	VVS-installatør
Ove Kristensen	smed

1988-1995

Regnar Hundebøl	fabrikant
Ulrik Warberg	advokat
Svend Pedersen	udlånschef
Anton Nielsen	VVS-installatør
Ove Kristensen	smed
Peter Jepsen	bankdirektør
Henry Buhl	blikkenslagermester

*Ove Kristensen.***1995-1998**

Ove Kristensen	smed
Ulrik Warberg	advokat
Svend Pedersen	udlånschef
Peter Jepsen	bankdirektør
Arne Jensen	landmand
Knud Krogsgaard	pensionist
Henry Buhl	blikkenslagermester

1998-2000

Ove Kristensen	smed
Ulrik Warberg	advokat
Henry Buhl	blikkenslagermester
Peter Jepsen	bankdirektør
Arne Jensen	landmand
Knud Krogsgaard	pensionist
Ole Christiansen	revisor

2000-2001

Ove Kristensen	smed
Ulrik Warberg	advokat
Henry Buhl	blikkenslagermester
Arne Jensen	landmand
Knud Krogsgaard	pensionist
Per Lange Andersen	mejerist
Peter Buhl	salgschef

2001-

Ove Kristensen	smed
Ulrik Warberg	advokat
Henry Buhl	blikkenslagermester
Arne Jensen	landmand
Torben Bergsang	ingeniør
Per Lange Andersen	mejerist
Peter Buhl	salgschef

FREMTIDEN

Ølgod Fjernvarmecentral ligger indeklemt på en lille grund midt i et af byens boligkvarterer.

Den første lille fjernvarmecentral blev placeret her ved starten i 1952 og senere udvidet flere gange, efterhånden som behovet opstod. Det var helt sikkert den rigtige løsning dengang. I dag er placeringen uhenigtsmæssig, bl. a. på grund af miljøforhold.

Forholdene ændrer sig meget hurtigt. Det er derfor nødvendigt, at bestyrelsen hurtigst muligt kommer i gang med at finde nye veje til at producere fremtidens fjernvarme til Ølgod by.

Fjernvarmen i Danmark har siden fundet af naturgassen i Nordsøen været meget politisk styret. Sidst i firserne fik alle fjernvarmeværker en såkaldt forudsætningskrivelse, som påbød, hvorledes værkerne skulle producere varmen. Man kunne således ikke mere selv vælge, hvilket brændsel, man ønskede at bruge. Dette medførte, at mange værker måtte bygge kraftvarmeværker, hvor

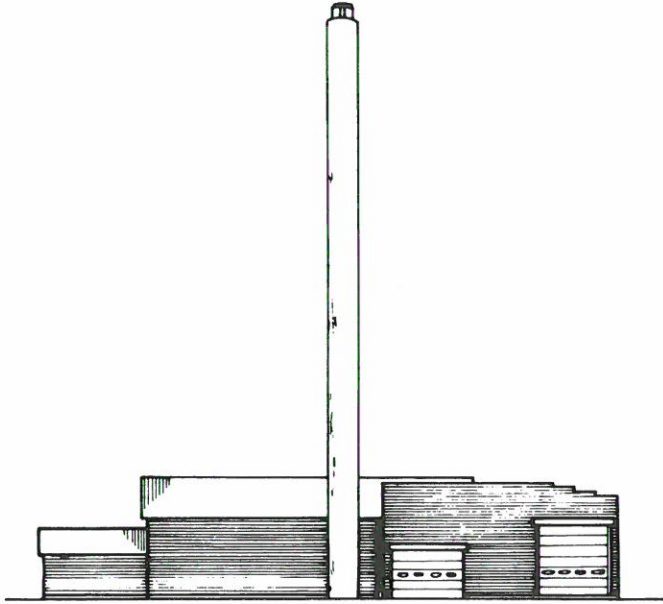
de også producerede el. Forholdene har imidlertid ændret sig både teknisk og politisk, så værkerne nu igen måske kan få lov til selv at vælge deres brændsel.

Bestyrelsen er derfor i gang med at undersøge mulighederne for placering af en eventuel ny central. Det er bestyrelsens ønske at bygge en varmecentral, hvor man vil være i stand til at afbrænde det til enhver tid billigste og mest hensigtsmæssige brændsel.

Med hensyn til Ølgod Vandværk forventer bestyrelsen ikke større ændringer eller investeringer i den nærmeste fremtid.

Vandværket er nyrenoveret og ledningsnettet i god stand, og med det stagnerende vandforbrug menes værket at kunne forsyne brugerne mange år frem i tiden.

Dog må man se i øjnene, at den stadig større politiske indblanding kan gøre det svært og måske for dyrt for mindre værker at opfylde de fremtidige krav.

*Hvor nu vi skal stå vor prøve
og vor manddomsdåd skal øve,
lad os der til fælles tarv
enigt løfte fædres arv.*

***Fra J. Bliksteds
ØLGOD-SANGEN***